

CENSUS • RECENSEMENT

kistêyihâtâkwan: ôma masinahikan êwako kiki mosci-wâpahtamowin piko.

ôma 2026 akihtâsowin kakwêcihkêmwina piko ta-kêsihtahk isi
akayâsîmowin ahpô mistikôsîmowin, cikâstêpayicikanisihk ahpô
masinahikanihk.

2026 akihtâsowin

2A-R kakwêcihkêmwina
êkwa tânêhki ôhi
kakwêcihkêmwina ka-
kakwêcimikâtêkihk

www.census.gc.ca

nakayâskamohtawin

mâwasakwasinahamowin kânata tako-osihtâwak nanatohk wiyastêwina ohci kakwêcihkêmwina êkwânihi nokwanwa ita tâpasinahikan kiskinwahikêwin ohci 2026 akihtâsowin kakwêcihkêmwina. êwako ôma namôy kihci 2026 kihtâsowin kakwêcihkêmwina, mâka itastêwa pahpêyakwan âsiwacikana. pâskinikêwin akihtâsona ohci kakwêcihkêmwina miskikâtêwa pîhci ôma masinahikan pahpîtos isi nokwanwa ita kihci kakwêcihkêmwina.

ôma masinahikan êwako kiki mosci-wâpahtamowin piko. ahpô itikwê ka-kî-nôhtê nakayâskamohtên âsiwacikana ohci 2026 akihtâsowin kakwêcihkêmwina; mâka, kinaskomowina isi ôma kakwêcihkêmwina piko ta-itisahikâtêk isi mâwasakwasinahamowin kânata nanapo cikâstêpayicikanisihk ita www.census.gc.ca ta-âpacihtahk wêhci manâcihiwêwin cahkipêhikanis êkwânima ka-mêkihk masinahikanik ka-otihtikoyin ka-kî-sipwêtisahikâtêk, ahpô ta-sâkaskanihtayin mîna ta-itosahamin kakwêcihkêmwina masinahikan isi sipwêtisahamowin. kîspin ka-âpacihtayin kakwêcihkêmwina masinahikan nawasonikêwin, mahti mahki masinaha.

ôma masinahikan kikinikâtêwa nîswayihk:

pahkîs pêyak

nistam ôma pahkîs astêwa kakwêcihkêmwina ka-kakwêcihkêmhk ita tâpasinahikan kiskinwahikêwin ohci kinwâw masinahikan 2026 akihtâsowin kakwêcihkêmwina. kahkiyaw kiskêyihamôhiwêwin mâwasakonikâtêw sipâ tipêyihcikêwin ohci *mâwasakwasinahamowin itasiwêwin*, R.S.C. 1985, c. S-19.

pahkîs nîso

kîhtwâm ôma pahkîs astêwa nisitohtamowina tânêhki mâwasakwasinahamowin kânata kakwêcihkêmwina kakwêcihkêmwina mîna mêkiw kistêyihikâkwan kiskêyihamôhiwêwin nitawêyihcikâtêwina nakiskikâtêwa ohci kakwêcihkêmwina.

wîhtamawêwin ohci okimâhkân akihtâsowi-akihcikêw kânata

kinanâskomitin kiki ki-mâdawohkamâkêwin pîhci ôma 2026 akihtâsowin. ôma kiskêyih tamôhiwêwin ka-mêkiyin ta-âpacihtan ta-osîhtâhk mâwasakwasinahamowin êkwânihi mâdawâyâwinihk, tasihkêwina, êkwa okimânâhk ka-aspêyimocik ta-miskwêyih tahkik pamîstakêwina, osîhtâwin pimipayih tawina, mîna iyinîsi-maskawêyih tamowina ohci atoskêwin, kanawêyimâwasôhêwin, kiskinwahamâtowikamikwa, maskihkîwikamik mîna ayiwâk.

kinaskomowina mâwasakonikâtêwa sîpâ tipêyihcikêwin ohci mâwasakwasinahamowin itasiwêwin mîna mitoni kîmôtan. isi wiyasiwêwin, ki-wîkiwin piko ta-sâkaskinahtah 2026 akihtâsowin ohci ihtasiwin kakwêcihkêmowin.

mâwasakwasinahamowin kânata nihta âpacihtaw ka-ih takohkikh ohtâcihtâwina ohci kiskêyih tamôhiwêwin, tâpiskôc pîtatowêwak, tako tipahikêwin êkwa otisowina kiskêyih tamôhiwêwin, ta-âciwina pwâwatêwin ka-têhtascikâtêkikh isi wîkiwin.

ôma kiskêyih tamôhiwêwin ka-mêkikh ta-kî-âpacihtan ohci mâwasakwasinahamowin kânata kiki kotak tipahikêwin mîna wâh-wâpahcikêwin itapatisiwina ahpô ta-kî-mâdawastân asici kotak tipahaskêwin ahpô oyâpahcikâtêwin kiskêyih tamôhiwêwin itâpacihtikan.

akimisow isi kânata sa tipahikêwin nisitawinâkêwin — sâkaskinahta ki-akihtâsowin kakwêcihkêmowin anohc.

kinanâskomotin,

André Loranger
okimâhkân akihtâsowi-akihcikêw kânata

pahkîs 1

2A-R 2026 akihtâsowin kakwêcihkêmwina

yahkohtêwin A

1. kiko anima ki-sêwêpicikan akihtâson?

wiyastêwin masinahikêwin: sêwêpicikan akihtâson

naskomowin nawasonikêwin: nama kîkway sêwêpicikan

2. kiko anima mêskanaw isiyihkâtêwin ôma wâskahikan?

wiyastêwin masinahikêwin: akihtâson (êkwa âstacikowin, kîspin ihtakon)

tâpiskôc, 302, 151 B, 16 1/2

wiyastêwin masinahikêwin: mêskanaw isiyihkâtêwin, itowahk mêskanaw, kiskinohtahiwêwin

tâpiskôc, mêskanaw = “mêskanaw” ahpô N = “kîwêtinohk”

wiyastêwin masinahikêwin: wâskahikanis ahpô iyinito-wâskahikanis

wiyastêwin masinahikêwin: ôtênaw, mâmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan

wiyastêwin masinahikêwin: kê-piskihtahastâhk ahpô tipahaskanihk

wiyastêwin masinahikêwin: tânsi ôtênaw ayîsîniwaskahikan kîkwâyaw

3. kiko anima âkihtâsowin ta-itisahamihk masinahikan ôma wîkiwin, kîspin pîtos ohci ispihayihk?

wiyastêwin masinahikêwin: âkihtâsowin ta-itisahamihk masinahikan isiyihkâtêwin tâpiskôc, tipiyâhk ohci kê-mîkiwâpêskihk, mihkowâp, eweyâhtâkan

yahkohtêwin B

awina ta-akimihk ôma yahkohtêwin B

- kahkiyaw ayisiyiniwak ka-kihci wîkicik ôma mēskanaw isiyihkâtêwin ispîhk aspin ohci sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026, asici oskawâsisak, wîci-wîkiwak êkwa ayisiyiniw aciyaw ka-namatêt
- kânata otasihkêwak, pîtatowêwak (mêcimwâci-otasihkêwak), ayisiyiniwak awîniki ka-kî-natotamât pîtatowêw itapiwin (pîtatowêwak), ayisiyiniwak kotak askiy ohci asici atoskêwin ahpô kiskinwahamâkosiwin pakitinamâkêwin êkwa wîtotîmâkanak êkota ka-wîkicik
- ayisiyiniwak ka-ayâcik ôma mēskanaw isiyihkâtêwin aciyaw ispîhk sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026 êka ka-ayâcik kihci wîkiwin ohpimê itê.

tânitê ta-akimihcik ayisiyiniwak asici ayiwâk pêyak ihtâwin

- WÎCI-OHPIKIHÂWASOWIN AWÂSISAK ta-kî-akisocik ita onîkikhikomâwa tânita mâna ka-wîkêyit. awâsisak tah-têpi ka-ayâcik asici tahto onîkikhikomâwa ta-kî-akisocik owîkiwin ohci onîkikhikomâwa êkwânihi asici ka-ayâcik ispîhk sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026.
- KISKINWAHAMAWÂKANAK ka-kîwêcik isi onîkikhikomâwa mêkwac askiy ta-kî-akisocik isi onîkikhikomâwa ita sa mēskanaw isiyihkâtêwin, kiyâm ohpimê wîkiwak mêkwac ka-itohtêcik kiskinwahamâtowikamik ahpô nîpin-atoskêw.
- WÎTOTÎMÂKANAK AHPÔ WÎKIHTO-WÂHKÔHTOWAK ACIYAW KA-NAMATÊT ohpimê ka-ayâcik mêkwac atoskêwin ahpô kiskinwahamâkosiwin ta-kî-masinahocik kihci ihtâwin ohci owîtotîmâkana, kîspin kah-kîhtwâm takosin.
- AYISIYINIWAK PÎHCI KANAWÊYIMIWÊWIN kiki astamêyikohk nikotwâsik pîsim (tâpiskôc, kêhtê-ayiwîwin kanawêyimowin, âhkosîwikamik ahpô kipahikasowin) ta-kî-masinahikâtêyik isi sa nihta ihtâwin.

1. akimisowin, tânimêyikohk ayisiyiniwak mâna wîkiwak ôma mēskanaw isiyihkâtêwin ispîhk sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026?

akimik kahkiyaw ayisiyiniwak êkota ka-wîkicik ihtâwin ita ôma mēskanaw isiyihkâtêwin, kiyâm kîspin aciyaw ka-namatêt.

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniwak akihtâson

2. akimisowin, masinahwik kahkiyaw ayisiyiniwak êkota mâna ka-wîkicik ispîhk sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026.

kistêyihâtâkwan: mâcihta masinahikan asici kîsi-ohpikiwiyiniw pimitisahikâtêwin, kîspin ihtakon, êwako ayisiyiniw sa wîtotîmâkan ahpô wîkihto-wâhkôhtowak êkwa ocawâsimisa. âhkamêyihta asici kotakak ayisiyiniwak êkota mâna ka-wîkicik mêskanaw isiyihkâtêwin.

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 1: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 2: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 3: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 4: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 5: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 6: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 7: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 8: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 9: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

wiyastêwin masinahikêwin: ayisiyiniw 10: aspiyihkâsowin(a), wîhowin(a)

yahkohtêwin C

kimiyaşkâtâw cî awiyak ohci yahkohtêwin B ayis êka kikêhchahon ayisiyiniw ta-kî-akimihk?

tâpiskôc, kiskinwahamawâkan, wîci-ohpikihâwasowin awâsis, ayisiyiniw aciyaw ka-namatêt, ayisiyiniw êkota wîkiw aciyaw, otasihkêw kotak askiy ohci asici atoskêwin ahpô kiskinwahamâkosiwin pakitinamâkêwin, pîtatowêw natotamâkêw, etc.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê → mahti wâpahta sîhkimiwêwina ita pâskinikêwin 3 ta-kiskêyhtakwahk mahti awa ayisiyiniw ta-kî-masinahikasôt. kîspin ta-kî-masinahikasôt, pmahti akihih isi yahkohtêwin B.

yahkohtêwin D

tâpasinaha wîhowina ita yahkohtêwin B isi kakwêcihkêmowin 1, tahkoc pâskinikêwin 4. (ôma kiskinawâcihcikâtêwin âpacihcikâtêw piko kiki masinahikan kakwêcihkêmowin)

pisiskêyihta pah-pêyakwan mêskanâs.

kîspin ayiwâk niyânan tipêyhtakosiwak êkota wîkiwak, akimik nistam niyânano ayisiyiniwak isi ôma kakwêcihkêmowin mîna ahkamêyihta isi kîhtwâm kakwêcihkêmowin. misinahwâ nikotwâskio ayisiyiniw ita ka-kiskinawâcihcikâtêk “AYISIYINIW 3” kîhtwâm kakwêcihkêmowin. kîspin ki-nitawêyhtên ayiwâkês kakwêcihkêmowin, akihtâsowin pimohtêstamâkêw ta-kî-mêkiw kotak ispîhk ka-takosinik.

kîspin ôma mêskanaw isiyihkâtêwin êwako:

naskomowin nawasonikêwin 1: TAKO IHTÂWIN (tâpiskôc, mîkiwâhpis) kiki KAHKIYAW AYISIYINIWAK êkota ka-ayâcik ispîhk sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026 (kahkiyaw oki ayisiyiniwak pahkân ayâwak kihci wîkiwin ohpimê itê ohci kânata), nawasona ôma nawasonikêwin. kawiya naskomo kotak kakwêcihkêmowina.

naskomowin nawasonikêwin 2: WÎKIWIN KA-WÎKIT PIKO OTASIHKÊW OHCI KOTAK ASKIY KA-KIYOKÊT KÂNATA (tâpiskôc, aywêpiwin ahpô tasihkêwin pimohtêhowin), nawasona ôma nawasonikêwin. kawiya naskomo kotak kakwêcihkêmowina.

naskomowin nawasonikêwin 3: OWÎKIWIN OHCI OKIMÂNÂHK PIMOHTÊSTAMAKÊW KOTAK ASKIY (tâpiskôc, mîmawihitowin ahpô kihci mîmawohkamâkêwak) êkwa wîtotîmâkanak, nawasona ôma nawasonikêwin. kawiya naskomo kotak kakwêcihkêmowina.

akihtâsowin pimohtêstamâkêw ta-takosin ta-môсахkina ka-kêsihtahk kakwêcihkêmowin.

otaskîwinisowin kiskêyhtamôhiwêwin

1. wîhowin (âpacihiçikâtêw piko masinahikan kakwêcihkêwina)

ita tawawina ka-mêkihk, tâpasinaha wîhowina ita pah-pêyakwan mēskanās pihci yahkohtêwin B. êkospîhk naskomo ôhi itahto kakwêcihkêwina kiki itahto ayisiyiniw.

wiyastêwin masinahikêwin: aspiyihkāsowin

wiyastêwin masinahikêwin: wîhowina

ôhi itahto kakwêcihkêwina māmiskôciçikâtêw isi itahto ayisiyiniw sa itahkamikisîwin ispihk sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026, kîspin piko nisitawêyhtâkwan.

2. kiko anima awa ayisiyiniw sa nihtâwikiwin êkwa itahtopiponêwin?

kîspin êka kēhcinâhowin nihtâwikiwin, masinaha oyakihiçikêwin. kiki awâsisak âstamêhk pêyak itahtopiponêwin, astâ 0 kiki itahtopiponêwin.

wiyastêwin masinahikêwin: kîsikâw

wiyastêwin masinahikêwin: pîsim

wiyastêwin masinahikêwin: askiy

wiyastêwin masinahikêwin: itahtopiponêwin

3. kiko anima awa ayisiyiniw sa nisitawêyhtâkosiwin?

nisitawêyhtâkosiwin māmiskôciçikâtêw isi ayisiyiniw sa tipiyaw mîna nisitawêyhtâkosiwin isi nâpêw (ahpô nâpêsis), iskwêw (ahpô iskwêsis), ahpô ayisiyiniw êwako namôy piko nâpêw (ahpô nâpêsis) ahpô iskwêw (ahpô iskwêsis), tâpiskôç, pâh-pîtos nisitawêyhtâkosiw, êyihkwêw, ahçahkowinâniwiw, iyîhkwêw ahpô ahçahkowinâniwiw.

naskomowin nawasonikêwin 1: nâpêw (ahpô nâpêsis),

naskomowin nawasonikêwin 2: iskwêw (ahpô iskwêsis)

wiyastêwin masinahikêwin: ahpô mahti kiskêyhtamôhiwê awa ayisiyiniw sa nisitawêyhtâkosiwin

4. kiko anima awa ayisiyiniw sa nîkânapihiwêwin nihtâwikiwin?

nîkânapihiwêwin nihtâwikiwin mâmiskôcikâtêw isi nisitawêyhtâkosiwin ka-masinahikâtêk ita ayisiyiniw nistam sa nihtawiki-masinahikan. êwako nihta kistêyihcikâtêw ka-aspêyimohk ohci ayisiyiniw sa oskoyêwiwin êkwa kotak wâhkosiwin.

naskomowin nawasonikêwin 1: nâpêw

naskomowin nawasonikêwin 2: iskwêw

5. kiko anima wîcêwâkanihtowin ohci awa ayisiyiniw isi ayisiyiniw 1?

wîcêwâkanihtowin mâmiskôcikâtêw isi nîso ayisiyiniwak ka-wîcâyamitocik isi wîkimâkanak mîna namôy wîkihtowak, kiyâm iyikohk ohci wîcêwâkanihtowin.

ayisiyiniw 1

namôy naskomowin natawêyhtâkwan kiki ayisiyiniw 1

ayisiyiniw 2

naskomowin nawasonikêwin 1: wîkihtow wîtotîmâkan ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 2: wîkihto-wâhkôhtowak ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 3: ocawâsimisa ayisiyiniw 1 êkwa kotak ayisiyiniw ka-wîkit êkota ôma mêskanaw isiyihkâtêwin

naskomowin nawasonikêwin 4: ocawâsimisa ayisiyiniw 1 piko (masinaha kispin êka kotak kihci onîkihihkomâw ohci awa ayisiyiniw ka-wîkit êkota mêskanaw isiyihkâtêwin)

naskomowin nawasonikêwin 5: ohpikihâkan ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 6: onîkîhikomâw ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 7: ôsisim ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 8: wîtotîmâkan ahpô wiciwâkan ocawâsimisa ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 9: onîkîhikomâw ohci wîtotîmâkan ahpô wiciwâkan ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 10: wîtisâna ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 11: ohpîkihâkan ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 12: wîci-wîkiwak, pîhtokâkan ahpô owîkiw ohci ayisiyiniw 1

wiyastêwin masinahikêwin: kotak wîcêwâkanihtowin—kiskêyih tamôhiwê

tâpiskôc, kayahtê-wîtotîmâkan ahpô kayahtê-wiciwâkan

ayisiyiniwak 3-5

naskomowin nawasonikêwin 1: wîkihtowak wîtotîmâkan ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 2: wîkihto-wâhkôhtowak ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 3: ocawâsimisa ayisiyiniw 1 êkwa ayisiyiniw 2

naskomowin nawasonikêwin 4: ocawâsimisa ayisiyiniw 1 êkwa kotak ayisiyiniw ka-wîkit ôma mēskanaw isiyihkâtêwin

naskomowin nawasonikêwin 5: ocawâsimisa ayisiyiniw 1 piko (masinaha kîspin namôy kotak kihci onîkîhikomâw ohci awa ayisiyiniw wîkiw ôma mēskanaw isiyihkâtêwin)

naskomowin nawasonikêwin 6: ohpîkihâkan ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 7: onîkîhikomâw ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 8: ôsisim ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 9: wîtotîmâkan ahpô wiciwâkan ocawâsimisa ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 10: onîkhihikomâw ohci wîtotîmâkan ahpô wiciwâkan
ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 11: wîtisâna ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 12: ohpikihâkan ohci ayisiyiniw 1

naskomowin nawasonikêwin 13: wîci-wîkiwak, pîhtokâkan ahpô owîkiw ohco
ayisiyiniw 1

wiyastêwin masinahikêwin: kotak wîcêwâkanihtowin—kiskêyhtamôhiwê

tâpiskôc, kayahtê-wîtotîmâkan ahpô kayahtê-wiciwâkan

kakwêcihkêmwina 6 êkwa 7 kakwêcimikâtêwa piko kiki ayisiyiniwak niyânanosâp
itahtopiponêwin ahpô ayiwâkês(nitawikow pâmwayês sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci,
2011).

6. kiko anima awa ayisiyiniw sa itâpiwin?

kiskêyhtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôy kihci wîkihtowak

naskomowin nawasonikêwin 2: kihci wîkihtowak (mîna namôy paskêwihitowak)

naskomowin nawasonikêwin 3: paskêwihitowak, mâka kâyapic kihci wîkihtowak

naskomowin nawasonikêwin 4: paskêwihitowak

naskomowin nawasonikêwin 5: môsâpêwiw/môsiskwêwiw

7. awa cî ayisiyiniw wîkihto-wâhkôhtow?

wîcêwâkanihtowin mâmiskôcikâtêw isi nîso ayisiyiniwak ka-wîcâyâmitocik isi
wîkimâkanak mâka namôy wîkihtowak, kiyâm iyikohk ohci wîcêwâkanihtowin.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

8. awa cî ayisiyiniw akayâsîmow ahpô mistikôsîmow iyikohk ta-pîkiskwâcikêt?

kiskêyihtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: akayâsîmowin piko

naskomowin nawasonikêwin 2: mistikôsîmowin piko

naskomowin nawasonikêwin 3: nânapo akayâsîmowin êkwa mistikôsîmowin

naskomowin nawasonikêwin 4: namôy akayâsîmowin ahpô mistikôsîmowin

9. a) kiko pîkiskwêwin(a) awa ayisiyiniw pîkiskwêw tah-têpi owîkiwahk?

naskomowin nawasonikêwin 1: akayâsîmowin

naskomowin nawasonikêwin 2: mistikôsîmowin

wiyastêwin masinahikêwin: kotak pîkiskwêwin(a)—kiskêyihtamôhiwê

kîspin awa ayisiyiniw māmiskôtam pêyak piko pîkiskwêwin pichi kakwêcihkêmwîn 9. a), âhtohtê kakwêcihkêmwîn 10.

9. b) ôhi itahto pîkiskwêwina, kiko tânima awa ayisiyiniw nihta pîkiskwêw wîkiwahk?

māmiskôtam ayiwâk pêyak pîkiskwêwin piko kîspin māmâwaci pîkiskwacikâtêwa owîkiwahk.

naskomowin nawasonikêwin 1: akayâsîmowin

naskomowin nawasonikêwin 2: mistikôsîmowin

wiyastêwin masinahikêwin: kotak pîkiskwêwin—kiskêyihtamôhiwê

10. kiko anima pîkiskwêwin awa ayisiyiniw nistam nisitohtam owîkiwahk ka-awâsisîwit mîna kêyapic nisitohtam?

kîspin ayisiyiniw êka êkwa nisitohtam nistam pîkiskwêwin ka-nisitohtahk, wîhta kîhtwam pîkiskwêwin ka-nisitohtahk.

naskomowin nawasonikêwin 1: akayâsîmowin

naskomowin nawasonikêwin 2: mistikôsîmowin

wiyastêwin masinahikêwin: kotak pîkiskwêwin—kiskêyhtamôhiwê

ôhi itahto kakwêcihkêmowina mâwasonam kiskêyhtamôhiwêwin isi tipêyimowin asici *kânata otasihkêw nahêyhtowin ohci miyikosiwin êkwa tipêyimisowin* ta-sîtoska kiskinwahamâkêwin pimipayihtâwina isi akayâsîmowin êkwa mistikôsîmowin pihci kânata.

11. êwako wîkiwin itastêw cî Quebec?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya → âhkamêyihta asici kakwêcihkêmowin 12

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê → âhtohtê kakwêcihkêmowin 15

12. awa ayisiyiniw cî kî-mâmâwaci-nistam kiskinwahamâkosiw ahpô tako kiskinwahamâkosiwin isi mistikôsîmowin ita kânata (asici pîkiskwêwâw)?

kiskêyhtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê (kayahtê ahpô mêkwâc itohtêwin)

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya → âhtohtê kakwêcihkêmowin 17

13. kiko itowahk kiskinwahamawêwin êwako kiskinwahamâkosiw isi mistikôsimowin?

naskomowin nawasonikêwin 1: tâh-têpi mistikôsimowin kiskinwahamawêwin isi mistikôsimowi-pîkiskwêwin kiskinwahamâtowikamik

naskomowin nawasonikêwin 2: mistikôsimowin pîkiskwêwâw kiskinwahamawêwin isi akayâsimowin kiskinwahamâtowikamik → âhtohtê kakwêcihkêmwîn 17

naskomowin nawasonikêwin 3: nanapo itowahk kiskinwahamawêwina

wiyastêwin masinahikêwin: kotak kiskinwahamawêwin—kiskêyitamôhiwê

14. tanimatahto askiy awa ayisiyiniw itohtêw a tâh-têpi mistikôsimowin pimipayihtâwin isi mistikôsimowi-pîkiskwêwin kiskinwahamâtowikamik pihci kânata?

wiyastêwin masinahikêwin: akihtâson ohci itahto askiya māmâwaci-nistam kiskinwahamâkêwin (asici nistam kiskinwahamakanak êkwa âpihtawâyihk kiskinwahamâtowikamik) → âhtohtê kakwêcihkêmwîn 17

wiyastêwin masinahikêwin: akihtâson ohci iyikohk askiya ita tako kiskinwahamâkosiwin → âhtohtê kakwêcihkêmwîn 17

15. awa cî ayisiyiniw itotam sa māmâwaci-nistam kiskinwahamâkosiwin ahpô tako kiskinwahamâkosiwin isi akayâsimowin kiskinwahamâtowikamik pihci kânata (asici pîkiskwêwâw)?

kiskêyitamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê (kayahtê ahpô mêkwâc itohtêwin)

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya → âhtohtê kakwêcihkêmwîn 17

16. kiki tanimatahto askiya awa ayisiyiniw kiskinwahamâkosiw isi akayâsimowin kiskinwahamâtowikamik pihci kânata (asici pîkiskwêwâw)?

wiyastêwin masinahikêwin: akihtâson iyikohk askiy māmâwaci-nistam kiskinwahamâkêwin (asici nistam kiskinwahamakanak)

wiyastêwin masinahikêwin: akihtâson ohci iyikohk askiya isi tako kiskinwahamâkosiwin

itahkamikisôwina tahto-kîsikâw

ôma ka-pimitisahikâtêk kakwêcihkêmwîn êwako ohci ayimihowina ayisiyiniw ta-kî-ayâw ka-itotahk atih itahkamikisôwina. ayimihowina piko ahpô kinwês iyikohk nêsoyâyâwîn êkwânihi kinwêsîs ahpô ihkatêyhtakwan kiki nikotwâsik pîsim iyikohk ahpô ayiwâk ta-kî-itêyhtakwahki.

17. a) awa cî ayisiyiniw namôy kwayas wâpiw (kiyâm ispîhk ka-postiska miskîsikohkâna ahpô contact lenses)?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: âskaw

naskomowin nawasonikêwin 3: mihcêtwâw

naskomowin nawasonikêwin 4: tâpitaw

17. b) awa cî ayisiyiniw namôy kwayas pêhtam (kiyâm ispîhk ka-âpacihtat pêhtamowin itâpacihtican)?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: âskaw

naskomowin nawasonikêwin 3: mihcêtwâw

naskomowin nawasonikêwin 4: tâpitaw

17. c) awa cî ayisiyiniw ayimihow ta-pimohtêt, ta-âmaciwêt, ta-âpacihtat ocihcîya ahpô ocihcîsa ahpô ta-itota kotak waskawêwin itahkamikisôwina?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: âskaw

naskomowin nawasonikêwin 3: mihcêtwâw

naskomowin nawasonikêwin 4: tâpitaw

17. d) awa cî ayisiyiniw ayimihow ta-kakwê kiskinwahâmâsot, ta-kiskisit ahpô ta-sîpêyihthak?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: âskaw

naskomowin nawasonikêwin 3: mihcêtwâw

naskomowin nawasonikêwin 4: tâpitaw

17. e) awa cî ayisiyiniw ayâw sasîhtêyihtham, pîkwêyihtham ahpô itâpatakêyimowin nêswâyâwina (tâpiskôc, pîkwêyihthamowin, kîwâtêyimowin, pîkiskâtikosiwin, minihkwêwâspinêwin, kawâhkatosow, etc.)?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: âskaw

naskomowin nawasonikêwin 3: mihcêtwâw

naskomowin nawasonikêwin 4: tâpitaw

17 f) awa cî ayisiyiniw ayâw kotak kwâtakisiwina ahpô kinwês iyikohk nêswâyâwin êkwânihi kinwêsis ahpô ihkatêyihthakwan kiki nikotwâsik pîsim iyikohk?

êkâwiya wîhta: piko tânihi kwâtakisiwina kayahtê ka-kî-wîhtamâkêhk pihci kakwêcihkêmwina 17. a) isko 17. e) ispiyihthak.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: âskaw

naskomowin nawasonikêwin 3: mihcêtwâw

naskomowin nawasonikêwin 4: tâpitaw

itamahcihowin

ôhi itahto kakwêcihkêmwina êwako ohci itamahcihowin itapiwin ohci tipêyhtakosiwak êkota ka-wîkicik.

18. êkosi mâna, tanisi awa ayisiyiniw sa itamahcihowin?

itamahcihowin namôy piko ka-itwêhk êka kîkway âhkosiwina ahpô itaspinêwin mâka mîna maskawâtisiwin, maskawâtisiwin mîna miywâyawin.

kiskêyhtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: kistêyhtâkwan

naskomowin nawasonikêwin 2: takahki

naskomowin nawasonikêwin 3: miywâsin

naskomowin nawasonikêwin 4: nahiyikohk

naskomowin nawasonikêwin 5: mâyastêw

ohtaskânêsiwin kiskêyhtamôhiwêwin

19. tânitê awa ayisiyiniw kî-nihtâwikiw?

kiskêyhtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko, isi tipêyimowin ohci mastaw kiskinwahikêwina.

kî-nihtâwikiw kânata

naskomowin nawasonikêwin 1: Newfoundland êkwa Labrador

naskomowin nawasonikêwin 2: Prince Edward Island

naskomowin nawasonikêwin 3: Nova Scotia

naskomowin nawasonikêwin 4: New Brunswick

naskomowin nawasonikêwin 5: Quebec
naskomowin nawasonikêwin 6: Ontario
naskomowin nawasonikêwin 7: Manitoba
naskomowin nawasonikêwin 8: kisiskâciwani-sîpiy
naskomowin nawasonikêwin 9: Alberta
naskomowin nawasonikêwin 10: British Columbia
naskomowin nawasonikêwin 11: Yukon
naskomowin nawasonikêwin 12: pahkisi-kîwêtinohk
naskomowin nawasonikêwin 13: Nunavut
kî-nihtâwikiw awasitê kânata
wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyhtamôhiwê askiy

20. tânitê awa ayisiyiniw sa onîkhihikomâwa kî-nihtâwikiwak?

kiskêyhtamôhiwê askiy ahpô askiya isi tipêyimowin asici mastaw tipahaskânihk.

naskomowin nawasonikêwin 1: kahkiyaw onîkhihikomâwa kî-nihtâwikiwak Kânata

naskomowin nawasonikêwin 2: kahkiyaw onîkhihikomâwa kî-nihtâwikiwak awasitê kânata

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyhtamôhiwê kiko askiy nihtâwikiwak onîkhihikomâwak

naskomowin nawasonikêwin 3: pêyak onîkhihikomâw kî-nihtâwikiw pihci kânata ÊKWA pêyak onîkhihikomâw kî-nihtâwikiw awasitê kânata

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyhtamôhiwê kiko askiy nihtâwikiwak awasitê kânata

kîspin awa ayisiyiniw wîkiw nistam-iyiniw iskonikan, âhtohtê kakwêcihkêmowin 22.

21. a) awa cî ayisiyiniw kânata otasihkêw?

“kânata otasihkêw nihtâwikiwin” māmiskôcikâtêw isi pîtatowêw ka-kî-kîspinamâkosiw otasihkêw kânata sîpâ *otasihkêw itasiwêwin*.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê, kânata otasihkêw ka-nihtawikihk birth

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, ânata otasihkêw isi nihtâwikiwin

naskomowin nawasonikêwin 3: namôya, namôya kânata otasihkêw

21. b) awa cî ayisiyiniw otasihkêw ohci kotak askiy namôy kânata?

kiskêyih tamôhiwê ayiwâk kotak askiy otasihkêw, kîspin ihtakon.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya kotak askiya ohci otasihkêw

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, kotak askiya ohci otasihkêw

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyih tamôhiwê askiy ahpô askiya ohci otasihkêw

22. kiko pîkiskwêwin(a), ispîhci akayâsîmowin ahpô mistikôsîmowin, awa cî ayisiyiniw kiskêyih tam iyikohk ta-pîkiskwêw?

kîspin ihtakon, kikina isiniskêwina.

kiskinowâpahtihwêwina ohci nêhiyawêwina: Innu (naskapi), nêhiyawêwin (paskwâwinîmowin), nâtawêwin, nahkawiyinînhk, ocîpwêyânîmowin, ayaskîmowin, Kanien'kéha, apihtawikosisânîmowin, Secwepemctsin (secwepemctsin), pwâsîmowin, Gitksan (Gitksan), Kwak'wala (Kwakiutl), etc.

naskomowin nawasonikêwin: nama kîkway

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: kotak pîkiskwêwin(a)—kiskêyih tamôhiwê

23. kiko anihi nanâtohoskânêsiwin ahpô ohcîwina awa ayisiyiniw sa wâhkômâkana?

wâhkômâkanak mâmiskôcikâtêw isi ayisiyiniw ka-ohcîyiwa otayîsiyinîma (okêhtê-ayima, âniskotâpâna, etc.)

wâhkômâkanak ta-kî-ayâwak:

- nêhiyaw ohcîwina (tâpiskôc nistam-iyiniwak, nêhiyawak, ayaskîmow, nahkawayiniwin, nâtawêwin, apihtawikosisânîmowin, ocîpwêyânîmowin, nahkawayinînhk, paskwâwinîmowin, Innu/naskapi, ayahciyinîmowin, nahkawêwin, nîpisîhkopâwiiniwin, Atikamekw, Inuvialuit, nêhiyawêwin, anishinaabemowin, dakhôta, Gitxsan, ocîpwêyânîmowin [chipewyan], Secwepemc [Shuswap]), ahpô
- ohcîwina êkwânihi ka-mâmiskôcikâtêkihk isi pîtos askiya (tâpiskôc, Scottish, Filipino, Mexican, Nigerian), ahpô
- kotak ohcîwina êkwânima namôy ka-mâmiskôcikâtêkihk isi pîtos askiya (tâpiskôc, Québécois, Jewish, Tamil).

tâpiskôc nanâtohoskânêsiwin ahpô ohcîwina, kiyokê www12.statcan.gc.ca/ancestry

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyihamôhiwê iyikohk ohcîwina tipâpêkinikêwin mahti mahki masinaha

24. awa cî ayisiyiniw nistam-iyiniw, âpihtawikosisân, ahpô ayaskîmow (ayaskîmow)?

pisiskêyihta: nistam-iyiniw asici itapiwin êkwa êka-itapiwin ayisiyiniwak.

kîspin “êhê”, kiskêyihamôhiwê nawasonikêwin(a) êkwânima ka-miyo nôkosîsta (m) awa ayisiyiniw anohc.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya, namôya nistam-iyiniw, âpihtawikosisân ahpô ayaskîmow (ayaskîmow)

AHPÔ

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, nistam-iyiniw

naskomowin nawasonikêwin 3: êhê, âpihtawikosisân

naskomowin nawasonikêwin 4: êhê, ayaskîmow (ayaskîmow)

kakwêcihkêmowin 25 mâwasakonam kiskêyitamôhiwêwin ta-sîtoskahk
pimipayihtâwin êkwânihi nîkânipayihtaw tipiskocihtâw nahipayihtawin kiki kahkiyaw
awiyak ta-mâtimanâkêk pihci pimâtisîtotamowin, ayisiyînwâtisiwin êkwa
manâcihcikêwin pimatisiwin ohci kânata.

25. kiko ihtasiwin māmawihitowin ahpô māmawihitowins ka-miyo nôkosîsta awa
ayisiyiniw?

kiskêyitamôhiwê kahkiyaw māmawihitowina êkwânihi ka-ispîhtêyihîkwahkihk, ahpô
kiskêyitamôhiwê kotak māmawihitowin, kîspin ihtakon.

naskomowin nawasonikêwin 1: mōniyâw

naskomowin nawasonikêwin 2: South Asian (tâpiskôc, Indian, Pakistani, Sri Lankan)

naskomowin nawasonikêwin 3: nistam-iyiniw, âpihtawikosisân ahpô ayaskîmow
(Ayaskîmow)

naskomowin nawasonikêwin 4: sêkipatwâw

naskomowin nawasonikêwin 5: kaskitêwiyaîsiw

naskomowin nawasonikêwin 6: Filipino

naskomowin nawasonikêwin 7: Arab

naskomowin nawasonikêwin 8: Latin American

naskomowin nawasonikêwin 9: Southeast Asian (tâpiskôc, Vietnamese, Cambodian,
Laotian, Thai)

naskomowin nawasonikêwin 10: West Asian (tâpiskôc, Iranian, Afghan)

naskomowin nawasonikêwin 11: Korean

naskomowin nawasonikêwin 12: Japanese

wiyastêwin masinahikêwin: ahpô mahti kiskêyitamôhiwê kotak māmawihitowin

26. awa cî ayisiyiniw itapiw nêhiyaw (ka-akisow ahpô askîhkân-iyiniw ka-isi kiskêyitamôhiwêhk isi nêhiyaw itasiwêwin ohci kânata)?

ôma itwêwin "nêhiyaw" êwako âpacihtan pihci ôma kakwêcihkêmwiniw isi kihci itwêwin pihci ôma mastaw wiyasiwêwin.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, itapiw nêhiyaw (ka-akisow ahpô askîhkân-iyiniw)

27. awa cî ayisiyiniw tipêyhtakowisiw ohci iskonikan?

asici tipêyimisowin iskonikan.

kîspin "êhê", kiko iskonikan?

tâpiskôc, akâmaskîhk iskonikan, Atikamekw ohci Manawan, mihkwâsiniy nêhiyaw-iskonikan.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, tipêyhtakowisiw ohci iskonikan

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyitamôhiwê wîhowin ohci iskonikan

28. awa cî ayisiyiniw akisow tipêyhtakowisiw ahpô otasihkêw ohci âpihtawikosisân okimâwinahk, mâmawohkamâtowin ahpô âpihtawikosisânaskiy?

kispin "êhê", kiko âpihtawikosisân okimâwinahk, mâmawohkamâtowin ahpô âpihtawikosisânaskiy?

kiskêyitamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, akisow tipêyhtakowisiw ahpô otasihkêw ohci âpihtawikosisân okimâwinahk, mâmawohkamâtowin ahpô âpihtawikosisânaskiy

iyisihkâtêwin âpihtawikosisân okimâwinahk, mâmawohkamâtowin ahpô âpihtawikosisânaskiy

naskomowin nawasonikêwin 1: âpihtawikosisân ohtaskânêsiwin Ontario

naskomowin nawasonikêwin 2: Manitoba âpihtawikosisân mâmawinitowin

naskomowin nawasonikêwin 3: âpihtawikosisân ohtaskânêsiwin — kisiskâciwani-sîpiy

Naskomowin nawasonikêwin 4: âpihtawikosisân ohtaskânêsiwin Alberta (otipêmiswak âpihtawikosisân okimâwinahk)

naskomowin nawasonikêwin 5: âpihtawikosisân ohtaskânêsiwin British Columbia

wiyastêwin masinahikêwin: ahpô kiskêyihitamôhiwê âpihtawikosisân mâmawohkamâtowin ahpô Alberta âpihtawikosisân âpihtawikosisânaskiy

29. awa cî ayisiyiniw masinahikasow, ahpô omiyikowisiw ohci, ayaskîmow askiy kîsasowêwin?

mahti wîhta tipêyimowin, iyâyaw pimohstêstamâkêwin mâmawohkamâtowin. tâpiskôc, masinaha "Nunavut tipêyimowin" iyâyaw kiskêyihitamôhiwêwin Nunavut Tunngavik mâmawipicikêwin (NTI).

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê

kiko ayaskîmow askiy kîsasowêwin tipêyimowin?

naskomowin nawasonikêwin 1: Inuvialuit kîsihcikâtêw kîsasowêwin

naskomowin nawasonikêwin 2: Nunavut kîsasowêwin (Nunavut askiy kîsasowêwin)

naskomowin nawasonikêwin 3: James Bay êkwa kîwêtinohk Quebec kîsasowêwin (Nunavik)

naskomowin nawasonikêwin 4: Labrador ayaskîmow askiy kîsasowêwin (Nunatsiavut)

wiyastêwin masinahikêwin: ahpô kiskêyihitamôhiwê ayaskîmow askiy kîsasowêwin:

ayamihâwin

30. kiko anima awa ayisiyiniw sa ayamihâwin?

wîhta mêmohci ayamihâwin ahpô ayamihâwin kiyâm kispin awa ayisiyiniw êka mēkwâc ayamihâw tipēyihākosiw ohci êkwânima māmawihitowin.

tâpiskôc, pâhkw-âyamihâwin, pîtosâyamihâwin, nēhiyawîhtwâwin (kihci-môhkomâniwiwin) ayamihêwâtisiwin, māmawi-ayamihêwikamik, Pentecostal, Baptist, Moravian, Lutheran, Presbyterian, Salvation Army, Longhouse, Jehovah's Witness, Muslim, etc.

kiki ayiwâkês kiskinowâpahtihiwêwina ohci mêmohci ayamihâwin êkwa ayamihâwina, kitokê www12.statcan.gc.ca/religion-e

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyihāmôhiwê pêyak mêmohci ayamihâwin ahpô ayamihâwin piko

AHPÔ

- naskomowin nawasonikêwin: namakîkway tâpowakiyihāmowin

kânata otasihkêw kihci-simâkanisikimâw kiskêyihāmowin

31. awa cî ayisiyiniw kî-tasihkam kânata otasihkêw onôtinikêw?

kawiya kikina pamîstakêwin ohci kiskinwahamâkan (osk-âya pimipayihâtawin).

kîspin "êhê", kiskêyihāmôhiwê kahkiyaw êkwânihî ka-ispîhtêyihâtakwahkih (tâpiskôc, mēcimwâcî onôtinikêw, tâh-têpi onôtinikêw).

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê, mēkwâc tasihkam kânata otasihkêw onôtinikêw

kiko itowahk ôma pamîstakêwin?

naskomowin nawasonikêwin 1: mēcimwâcî onôtinikêw

Commented [MK1]: Again , this will not highlight kîspin "êhê", kiskêyihāmôhiwê kahkiyaw êkwânihî ka-ispîhtêyihâtakwahkih (tâpiskôc, mēcimwâcî onôtinikêw, tâh-têpi onôtinikêw).

naskomowin nawasonikêwin 2: tâh-têpi onôtinikêw

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyhtamôhiwê kotak itowahk pamîstakêwin

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, mâka namôy êkwa tasihkam pîhci kânata otasihkêw onôtinikêw

kiko itowahk pamîstakêwin êwako ôma?

naskomowin nawasonikêwin 1: mēcimwācī onôtinikêw

naskomowin nawasonikêwin 2: tâh-têpi onôtinikêw

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyhtamôhiwê kotak itowahk pamîstakêwin

naskomowin nawasonikêwin 3: namakîkway kânata otasihkêw onôtinikêw pamîstakêwin

pimohtêhowin

32. tânitê awa ayisiyiniw kî-wîkiw otahk askiy, ispîhk êwako, sâkipakâwi-pîsim 12 ka-akimihk, 2025?

kiskêyhtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

pisiskêyihta: kiki êkwâniki ka-kiskêyhtamôhiwê nêwâw nawasonikêwin:

nisitawina māmawâyâwinih, ôtênaw ahpô nistam-iyiniw iskonikan iyâyaw wîhowin ohci iskonikan.

tâpiskôc:

- Lac Brochet 197A, Manitoba, iyâyaw Northlands Denesuline First Nation
- Wabamun 133A, Alberta, iyâyaw Paul First Nation
- Fort Providence, Northwest Territories, iyâyaw Deh Gáh Got'ie Dene First Nation
- Fort Hope 64, Ontario, iyâyaw Eabametoong First Nation
- Mingan, Quebec, iyâyaw Les Innus de Ekuanitshit

naskomowin nawasonikêwin 1: kî-nihtâwikiw mwêstas sâkipakâwi-pîsim 12 ka-akimihk, 2025

naskomowin nawasonikêwin 2: kî-wîkiw anohc pah-pêyakwan mêskanaw isiyihkâtêwin

naskomowin nawasonikêwin 3: kî-wîkiw pîtos mêskanaw isiyihkâtêwin pêyakwan ôtênaw, mâmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan

naskomowin nawasonikêwin 4: kî-wîkiw pîtos ôtênaw, mâmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan pihci kânata

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyih tamôhiwê iyisihkâtêwin ôma ôtênaw, mâmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan ohci ihtâwin pêyak askiy aspin ohci

wiyastêwin masinahikêwin: kâ-piskihtahastâhk ahpô tipahaskanihk

wiyastêwin masinahikêwin: tânsi ôtênaw ayîsîniwaskahikan kîkwâyaw

naskomowin nawasonikêwin 5: kî-wîkiw awasitê kânata

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyih tamôhiwê askiy ohci ihtâwin pêyak askiy aspin ohci

33. tânitê awa ayisiyiniw kî-wîkiw niyânan askiy aspin ohci, ispîhk êwako, sâkipakâwi-pîsim 12 ka-akimihk, 2021?

kiskêyih tamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

pisiskêyih ta: kiki êkwâniki ka-nawasonahkik nêwâw nawasonikêwin:

nisitawina mâmawâyâwinihk, ôtênaw ahpô nistam-iyiniw iskonikan iyâyaw wîhowin ohci iskonikan.

tâpiskôc:

- Lac Brochet 197A, Manitoba, iyâyaw Northlands Denesuline First Nation
- Wabamun 133A, Alberta, iyâyaw Paul First Nation
- Fort Providence, Northwest Territories, iyâyaw Deh Gáh Got'ie Dene First Nation
- Fort Hope 64, Ontario, iyâyaw Eabametoong First Nation

-
- Mingan, Quebec, iyâyaw Les Innus de Ekuanitshit

naskomowin nawasonikêwin 1: kî-nihtâwikiw mwêstas sâkipakâwi-pîsim 12 ka-akimihk, 2025

naskomowin nawasonikêwin 2: kî-wîkiw anohc pah-pêyakwan mêskanaw isiyihkâtêwin

naskomowin nawasonikêwin 3: kî-wîkiw pîtos mêskanaw isiyihkâtêwin pêyakwan ôtênaw, māmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan

naskomowin nawasonikêwin 4: kî-wîkiw pîtos ôtênaw, māmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan pihci kânata

Wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyihitamôhiwê iyisihkâtêwin ôma ôtênaw, māmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan ohci ihtâwin niyânan askiy aspin ohci

wiyastêwin masinahikêwin: kâ-piskihtahastâhk ahpô tipahaskanihk

wiyastêwin masinahikêwin: tânsi ôtênaw ayîsîniwaskahikan kîkwâyaw

naskomowin nawasonikêwin 5: kî-wîkiw awasitê kânata

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyihitamôhiwê askiy ohci ihtâwin niyânan askiy aspin ohci

êka otasihkêwak

34. māmitonêyihitamowin êka otasihkêwak kiskêyihitamowina, pâsci kayâhtê pêyak askiy, awa cî ayisiyiniw kî-ayâw ihtâwin, mêskanahk ahpô kihci nakîwina, pihci âkôpicikan ihtâwin, otâpân, ahpô wêpinikâwîkamik?

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

35. māmītonēyītamowin kotak itowahk wāskahikanīhkēwin mawīnēskākēwina, pāsci kayāhtē pēyak askiy, awa cī ayisiyiniw kī-wīkiw aciyaw asici wīcīwākana, wītōtīmākana ahpō kotakak ayis ēka nānitaw ayāw ta-wīkit?

kikina aciyaw wīkiwina tānitē ispihk awa ayisiyiniw kitimākisiw ta-ayāt tipiyaw mēcimwāci kisci-ayāwin wāskahikanīhkēwin (ayisiyiniw ka-otiskawisa sōniyahkēwin āyimohowina, sipwēyāmow, mastaw wayawī-wēpināwin, etc.).

ēkāwiya ayāwina kiki aywēpiwin, wītōtīmākan kiyokēwina, ahpō kotak sēhkē aciyaw kiyokēwina.

naskomowin nawasonikēwin 1: ēhē

awa cī ayisiyiniw mēkwāc aciyaw wīkiw ōma wīkiwin ayis ēka nānitaw ayāw ta-wīkit?

naskomowin nawasonikēwin 1: ēhē

naskomowin nawasonikēwin 2: namōya

naskomowin nawasonikēwin 2: namōya

kakwēcīhkēmowina 36 isko 59 kakwēcīhkēmowan piko kiki ayisiyiniwak itahtoponēwak niyānanosāp ahpō ayiwāk (kī-nihtāwikiw pāmwayēs sākīpakāwi-pīsim12 ka-akimihk, 2011).

ōma kakwēcīhkēmowin māwasakonam kiskēyītamōhiwēwin ohci ahkwātisiwin ayiwākēyītamowin ta-kiskēyītamōhiwēhk pimipayīhtāwina ēkwānima nīkānipayīhtaw tipiskocihtāwin nahipayīhtawin kiki kahkiyaw ka-wīkīcik pihci kānata ta-mātinamākēhk sa pimātisiṭotamowin, ayisiyiniwātisiwin, ēkwa manācihcikēwin.

36. kiko anima awa ayisiyiniw sa ahkwātisiwin ayiwākēyītamowin ?

ahkwātisiwin ayiwākēyītamowin māmiskōcīkātēw tānisi isi ayisiyiniw kiskīnwaham sa ahkwātisiwin.

naskomowin nawasonikēwin 1: nōcihiskwēwēw/nōcihināpēwin (i.e., mīnwēyītam)

naskomowin nawasonikēwin 2: nōcihiskwēwēw ahpō nōcihināpēw

naskomowin nawasonikêwin 3: ahkwâtisiwin ahpô êyihkwêw

wiyastêwin masinahikêwin: ahpô mahti kiskêyhtamôhiwê awa ayisiyiniw sa ahkwâtisiwin ayiwâkêyhtamowin

kiskinwahamâkêwin

37. awa cî ayisiyiniw kî-kêsihtaw kihci kiskinwahamâtowikamik kiskinwahamâkêwin (tako kiskinwahamâtowikamik) mistêyhtâkwan masinahikan ahpô pêyakwan?

kikina kaskihtâwina ka-kahcitinikâtêk pihci kânata ahpô ohpimê itê Kânata.

kiskinowâpahtihwêwina ohci kihci kiskinwahamâtowikamik pêyakwanowan mistêyhtâkwan masinahikana êkwânihi iyinito kiskinwahamâkêwin pamîstakêwin (GED) êkwa kîsi-ohpikiyiniw nîkânîhtâwin kiskinwahamâkêwin (ABE).

kihci kiskinwahamâtowikamik mistêyhtâkwan masinahikan ahpô âcimowasinahikan

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê, kihci kiskinwahamâtowikamik mistêyhtâkwan masinahikan

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, kihci kiskinwahamâtowikamik pêyakwanowan âcimowasinahikan

naskomowin nawasonikêwin 3: namôya

38. a) awa cî ayisiyiniw kî-kêsihtaw nakacihamôhiwêwin kiskinwahamâkan ahpô kotak atoskêwina âcimowasinahikan ahpô mistêyhtâkwan masinahikan?

kikina kaskihtâwina ka-kahcitinikâtêkihk pihci kânata ahpô ohpimê itê kânata.

kiskêyhtamôhiwê kahkiyaw êkwânihi ka-ispîhtêyhtâkwahkihk.

tâpiskôc, mêscakâsa wawêsihtâwin, pimînawasowin, otakohkasikêw, mistiko-nâpêwiwin.

nakacihamôhiwêwin kiskinwahamâkan ahpô atoskêwina âcimowasinahikan ahpô mistêyhtâkwan masinahikan

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê, âcimowasinahikan ohci nakacih tamôhiwêwin ahpô âcimowasinahikan ohci kaskihtâwin (onahîkâsow otatoskêw)

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, kotak atoskêwina âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan

naskomowin nawasonikêwin 3: namôya

38. b) awa cî ayisiyiniw kî-kêsihtaw kihci-kiskinwahamâtowin, CEGEP ahpô kotak namôy-kihci-kiskinwahamâtowikamik âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan?

kihci-kiskinwahamâtowin, CEGEP ahpô kotak namôy-kihci-kiskinwahamâtowikamik âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan

êkâwiya piko tânihi âcimowasinahikana ahpô mistêyih tâkwan masinahikana ka-wîhtamâkêhk isi kakwêcihkêw 38. a) ispi mayihk.

kiskêyih tamôhiwê kahkiyaw êkwânihi ka-ispîhtêyih tâkwahkihk.

tâpiskôc, maskihkîwi yiniwin, simâkanisiwin, kiskêyih tamihiwêwin pimohtacikêwina, osk-âya pamîstakêwin, kiskinwahamâkêw owîcihiwêw, sakahk pimohtacikêwina.

kihci-kiskinwahamâtowin, CEGEP ahpô kotak namôy-kihci-kiskinwahamâtowikamik âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê, âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan ohci pimipayih tâwin âstamêhk iyikohk nisto pîsim

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan ohci pimipayih tâwin âstamêhk nisto pîsim isko âstamêhk pêyak askiy

naskomowin nawasonikêwin 3: êhê, âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan ohci pimipayih tâwin âstamêhk pêyak askiy isko âstamêhk nîso askiy

naskomowin nawasonikêwin 4: êhê, âcimowasinahikan ahpô mistêyih tâkwan masinahikan ohci nîso askiy pimipayih tâwin

naskomowin nawasonikêwin 5: êhê, âcimowasinahikan or mistêyih tâkwan masinahikan ohci pimipayih tâwin iyikohk ayiwâk nîso askiy

naskomowin nawasonikêwin 6: namôya

38. c) awa cî ayisiyiniw kî-kêsihtaw kihci-kiskinwahamâtowikamik âcimowasinahikan, mistêyihcîkâtêwin?

kikina kaskihtâwina ka-kahcitinikâtêk pihci kânata ahpô ohpimê itê kânata.

kiskêyihcîkâtêwinê kahkiyaw êkwânihi ka-ispîhtêyihcîkâtêwinê.

kihci-kiskinwahamâtowikamik âcimowasinahikan, mistêyihcîkâtêwin masinahikan ahpô tahtahkwaw kistêyihcîkâtêwin

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê, kihci-kiskinwahamâtowikamik âcimowasinahikan ahpô mistêyihcîkâtêwin masinahikan nîhc-âyihk êkoyikohk tahtahkwaw

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, êkoyikohk tahtahkwaw kistêyihcîkâtêwin (tâpiskôc, B.A., B.A.(Hons.), B.Sc., B.Ed., LL.B.)

naskomowin nawasonikêwin 3: êhê, kihci-kiskinwahamâtowikamik âcimowasinahikan ahpô mistêyihcîkâtêwin masinahikan ispiyihk êkoyikohk tahtahkwaw

naskomowin nawasonikêwin 4: êhê, tahtahkwaw kistêyihcîkâtêwin isi maskihkiy, wîpit onanâtawihwêw, pisikiw maskihkiy ahpô miskîsik maskihkîwiiniw (M.D., D.D.S., D.M.D., D.V.M., O.D.)

naskomowin nawasonikêwin 5: êhê, kihci-kiskinwahamâtowikamik kistêyihcîkâtêwin tahtahkwaw (tâpiskôc, M.A., M.Sc., M.Ed., M.B.A.)

naskomowin nawasonikêwin 6: êhê, kaskihtamasow maskihkîwiiniw (tâpiskôc, Ph.D.)

naskomowin nawasonikêwin 7: namôya

39. kiko kihci nitawi-kiskêyihcîkâtêwin ohci mâwaci iyikohk âcimowasinahikan, mistêyihcîkâtêwin masinahikan ahpô tahtahkwaw kistêyihcîkâtêwin êkwânihi awa ayisiyiniw kî-kêsihtaw?

mahti nisitohtamâkê.

tâpiskôc, askihk otatoskêw, askiy âpacihihkan mâwacihihkan, maskihkîwiskwêw, wâpahcîkêwin pimipayihcîkêw, mistâskwâw tipahikêwinik, kiskinwahamâkêw owîcihiwêw, pimohtê-wâhkôhkanêw.

mahki masinaha ômisi isi:

COMPUTER ENGINEERING TECHNOLOGY

wiyastêwin masinahikêwin: kihci nitawi-kiskêyhtamowin ohci mâwaci iyikohk
âcimowasinahikan, mistêyhtâkwan masinahikan ahpô tahtahkwaw kistêyihcikâtêwin

AHPÔ

naskomowin nawasonikêwin: namôy âcimowasinahikan, mistêyhtâkwan
masinahikan ahpôtahtahkwaw kistêyihcikâtêwin ayiwâkês kihci
kiskinwahamâtowikamik → âhtohtë kakwêcihkêmwîn 41 a)

40. kiko kâ-piskihtahastâhk,tipahaskanihk ahpô askiy awa ayisiyiniw kî-pônihtaw sa
kihci âcimowasinahikan, mistêyhtâkwan masinahikan ahpô tahtahkwaw
kistêyihcikâtêwin?

wiyastêwin masinahikêwin: pihci kânata—kiskêyhtamôhiwê kâ-piskihtahastâhk ahpô
tipahaskanihk

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: ohpimê itê kânata—kiskêyhtamôhiwê askiy

41. a) piki ispîhk tastaw takwâki-pîsim 2025 êkwa sâkipakâwi-pîsim 2026, awa cî
ayisiyiniw itohtëw kiskinwahamâtowikamik, tâpiskôc kihci kiskinwahamâtowikamik,
kihci-kiskinwahamâtowin, CEGEP ahpô kihci-kiskinwahamâtowikamik?

wîhta piko ka-itohtëhk kiskinwahamawêwina êkwânina ta-kî-âpatanwa kiki ohtisowina
isi âcimowasinahikan, mistêyhtâkwan masinahikan ahpô tahtahkwaw
kistêyihcikâtêwin. cikâstêpayicikanisihk kiskêyhtamowin kiki ohtisowin kikinikâtêw.

itohtëwin piko ispîhk tastaw takwâki-pîsim 2025 êkwa sâkipakâwi-pîsim 2026

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê → âhkamêyihtha kîhtwâm kakwêcihkêmwîn

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya, namôy itohtêw kiskinwahamâtowikamik piko ispîhk tastaw takwâki-pîsim 2025 êkwa sâkipakâwi-pîsim 2026 → âhtohtê kakwêcihkêwîwin 42

41. b) kiko itowahk kiskinwahamâtowikamik awa ayisiyiniw ka-itohtê?

kiskêyîhtamôhiwê kahkiyaw êkwânihi ka-ispîhtêyîhtâkwahkihk.

piko ispîhk tastaw takwâki-pîsim 2025 êkwa sâkipakâwi-pîsim 2026

naskomowin nawasonikêwin 1: kî-itohtêw nistam wêhci, âpihtawâyîhk kiskinwahamâtowikamik ahpô kihci kiskinwahamâtowikamik

naskomowin nawasonikêwin 2: kî-itohtêw kihci-kiskinwahamâtowin, CEGEP, tasihkêwin kiskinwahamâtowikamik, nitawi-kiskêyîhtam kiskinwahamâtowikamik, kihci-kiskinwahamâtowin kiskinwahamâtowikamik ahpô kotak namôy-kihci-kiskinwahamâtowikamik kanawêyimiwêwin

naskomowin nawasonikêwin 3: kî-itohtêw kihci-kiskinwahamâtowikamik

atoskêwina wîhtamâkêwina itahkamikisôwina

pisiskêyîhta: mihcêt ôhi itahto kakwêcihkêwîwina mâmiskôcikâtêw ohci ispayin ayamihâwi-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 3 isko nikotwâso-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026.

42. mêkwâc ispayin ayamihâwi-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 3 isko nikotwâso-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026, tânimatahto tipahikan awa ayisiyiniw atoskêw ta-tipahamowihk ahpô atoskêstamâsow?

mahti akihta iyikohk akihtâson tipahikana atoskêw kiki tipahikêwin ahpô atoskêstamâsow isi kahkiyaw atoskêwina ka-micimîna êkwako mêkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026.

êkâwiya akihtâ tipahikana:

- êka atoskêw ayis ahkosiwin, aywêpiw ahpô kotak nisitohtamowina.

akihta iyikohk atoskêwin tipahikana:

-
- tipahikêwina kiki atoskêwin, kaskihcikêw, ka-mosci mîyihk sôniyâwa ahpô tipahikêwin
 - ôsâmatoskêwin
 - osihtâwin, atâwâkêwin ahpô m êskotonamowin mîyâskwaciwêwina
 - tasihkamowin pamihtâwin
 - wanihikêwin, mâcîw mîna nôcikosêwêwin (êka êwako iyinito-isîhcikêwin)
 - m êsahamowin âpacihcikana kiki mâcîwin, nôcikosêwêwin ahpô wanihikêwin
 - atoskêwin isi kiskinohtahiwêw.

Commented [PA2]: Repeated from 2AL

wiyastêwin masinahikêwin: skihtâson ohci tipahikan (isko cîki tipahikan) → âhtohtê kakwêcihkêwina 45

AHPÔ

naskomowin nawasonikêwin: namakîkway → âhkamêyihta asici kîhtwâm kakwêcihkêwina

43. m êkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026, awa cî ayisiyiniw aciyaw pakitinaw sa atoskêwin ahpô namatêw ohci sa atoskêwin ahpô tasihkêwin?

kiskêyitamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya, kîsatoskêw

naskomowin nawasonikêwin 3: êhê, aciyaw pakitinaw sa atoskêwin asici kîhtwâm atoskêhâkan pîhci nikotwâsik pîsim

naskomowin nawasonikêwin 4: êhê, isi aywêpiwin, ahkosiwin, kipihcê-astoskêw ahpô kikipohtênênâwâw, ahpô nanatêw kiki kotak nisitohtamowina

44. tânispihk awa ayisiyiniw iskwêyanihk atoskêw kiki tipahikêwin ahpô atoskêstamâsow, kiyâm kiki aciyaw?

kiskêyitamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: ispihk 2026 → âhkamêyihta asici kîhtwâm kakwêcihkêwîwin

naskomowin nawasonikêwin 2: ispihk 2025 → âhkamêyihta asici kîhtwâm kakwêcihkêwîwin

naskomowin nawasonikêwin 3: pâmwayês 2025 → âhtohtê kakwêcihkêwîwin 51

naskomowin nawasonikêwin 4: môy wîhkâc → âhtohtê kakwêcihkêwîwin 51

pisiskêyihta: kakwêcihkêwîwina 45 isko 50 māmiskôcikâtêw isi awa ayisiyiniw sa atoskêwin ahpô tasihkêwin mēkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026. kîspin awa ayisiyiniw namôy atoskêw, naskomow kiki kinwêsîs atoskêwin aspin ohci kisê-pîsim 1 akimihci, 2025. kîspin awa ayisiyiniw kî-micimînam ayiwâk pêyak atoskêwin, naskomo kiko atoskêwin kinwêsîs ka-atoskêw.

45. awinihi kî-atoskawêw awa ayisiyiniw?

masinaha tasihkêwin wîhowin, tasihkêwin, okimâwinahk kihci kamik ahpô paminikêwin, ahpô ayisiyiniw.

kiki atoskêstamâsow ayisiyiniwak, masinaha wîhowin ohci sa tasihkêwin. kîspin tasihkêwin namôy wîhcikâtêw, itasta "atoskêstamâsow".

mahki masinaha ômisi isi:

wîhowin ohci māmawohkamâtowin, okimâwinahk kihci kamik, etc.

ABC CONCRETE PRODUCTS LIMITED

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyihtamôhiwê awinihi awa ayisiyiniw atoskêw kiki

46. kiko itowahk tasihkêwin, osîhcikêwin ahpô pamîstakêwin êwako ôma?

tâpiskôc, askîhkân-atoskêwikamik, simâkanisak, nôcikinôsêwêwin ahpô wanihkêwin, kiskinwahamâkosiwin kiskinwahamâkêwin, māmawâyâwinihk maskihkîwikamik, âwacikêwin tasihkêwin, otipêyimisow onihtâwasinahikêw, atâwêwikamikohk otatoskêw, etc.

wiyastêwin masinahikêwin: kiko itowahk tasihkêwin, osîhcikêwin ahpô pamîstakêwin

47. kiko anima awa ayisiyiniw sa otatoskêwin ahpô onahîkâsowin?

tâpiskôc, askîhkân-otatoskêw, simâkanis, nôcikosêwêw ahpô wanihikêw, mâmwâci-nistam kiskinwahamâkêw, mâmawâyâwinihk maskihkîwiskwêw, âwacikêw, onihtâwasinahikêw, atâwêwikamikohk otatoskêw, etc.

wiyastêwin masinahikêwin: onahîkâsowin

48. ôma atoskêwin, kîkway anihi awa ayisiyiniw sa kihci itahkamikisôwina?

tâpiskôc, ka-akimihcik askîhkâniwiyiniwak, sôhkêsihcikêwak, kâhcitinikêwin mîna pakocênêwin kinosêwak ahpô pahkonikêwin pisiskiwak, kiskinwahamâkêwin nîso itahkohtêwin, nanâtawihwêwin otahkosiwak, paminikêwin âwatawiswâkan, asiniy ahpô mihti wiyihkotamowin, paminamowin sôniyâw asiwacikan, etc.

wiyastêwin masinahikêwin: kihci itahkamikisôwina

pisiskêyihta: kakwêcihkêmwina 49 isko 50 mâmiskôcikâtêw isi awa ayisiyiniw sa atoskêwin ahpô tasihkêwin mêkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026. kîspin awa ayisiyiniw namôy atoskêw, naskomow kiki kinwêsîs atoskêwin aspin ohci kisê-pîsim 1 ka-akimihk, 2025. kîspin awa ayisiyiniw micimîna ayiwâk pêyak atoskêwin, naskomo kiko atoskêwin kinwêsîs ka-atoskêw.

49. awa cî ayisiyiniw atoskêhâkan ahpô atoskêstamâsow?

kîspin awa ayisiyiniw micimîna ayiwâk pêyak atoskêwin, naskomo kiko atoskêwin kinwêsîs ka-atoskêw. kîspin awa ayisiyiniw namôy atoskêw mêkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026, naskomo kiko atoskêwin kinwêsîs ka-atoskêw aspin ohci kisê-pîsim 1 ka-akimihk, 2025.

kiskêyihtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: atoskêhâkan - mêcimwâci atoskêwin (namôy kistêyhtakwan pônipayiwin) → âhtohtê kakwêcihkêmwina 51

naskomowin nawasonikêwin 2: atoskêhâkan - aciyaw atoskêwin (pêyak askiy ahpô ayiwâk) → âhtohtê kakwêcihkêmwina 51

naskomowin nawasonikêwin 3: atoskêhâkan - âh-aciyaw, ispîhtaskîwin ahpô aciyaw atoskêwin (âstamêhk pêyak askiy) → âhtohtê kakwêcihkêmwina 51

naskomowin nawasonikêwin 4: êka tipahikêwin wîtotîmâkan atoskêwin (êka tipahikêwin ahpô kaskihcikêwin) kiki sa wîtotîmâkana ahpô kotak wâhkômâkan pihci tasihkêwin ahpô kistikân → âhtohtê kakwêcihkêmwina 51

naskomowin nawasonikêwin 5: atoskêstamâsow êka asici tipahikêwin atoskêhâkanak (pêyakwâtoskêw ahpô nîsôhkamâkêw)

naskomowin nawasonikêwin 6: atoskêstamâsow asici tipahikêwin atoskêhâkanak (pêyakwâtoskêw ahpô nîsôhkamâkêw)

50. awa cî ayisiyiniw sa kistikânihkêwin ahpô tasihkêwin mâmawipicikâtêw?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê

kakwêcihkêmwina 51 isko 53 kakwêcihkêmwina kiki ayisiyiniwak niyânanosâp itahtopiponêwin ahpô ayiwâkêsnamôy kî-ohci atoskêwak mêkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026. kispin awaayisiyiniw sa itahtopiponêwin nikotwâsikomitânaw niyânanosâp ahpô ayiwâk, kî-naskomowak “namôya, kîsatoskêw” pihci kakwêcihkêmwina 43 mîna naskomowak “kayahtê 2025” pihci kakwêcihkêmwina 44, âhtohtê kakwêcihkêmwina 60.

51. awa cî ayisiyiniw natonam tipahikêstamâsowin atoskêwin mêkwâc nêwo ispayin ohci niski-pîsim 12 akimihci isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026?

tâpiskôc, awa cî ayisiyiniw kâhcitinam masinahikêhiwêkamik, wâpênikêw masinahikêhiwêwak, itastâw ahpô naskomow itayamâkaninâna masinahikêwina, etc.?

kiskêyitamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, natonam kapê-ayi atoskêwin → âhtohtê kakwêcihkêmwina 53

naskomowin nawasonikêwin 3: êhê, natonam aciyaw atoskêwin (âstamêhk nistomitanaw tipahikan tahto ispayin) → âhtohtê kakwêcihkêmwina 53

52. mêkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026, awa cî ayisiyiniw kî-ayâw kêhcinâc nahêyihtamowin oskayi atoskêwin ta-mâcihtât pihci nêwo ispayin atoskêw?

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê

53. awa cî ayisiyiniw ta-kî-mâci atoskêw mêkwâc ispayin ayamihâwi-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 3 isko nikotwâso-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 9 ka-akimihci, 2026, kîspin atoskêwin ihtakon?

kiskêyihtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê, ta-kî-mâcihtaw atoskêwin

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya, âsay atoskêw

naskomowin nawasonikêwin 3: namôya, ayis ohci âhkosiwin ahpô nayêhtâwikiwin

naskomowin nawasonikêwin 4: namôya, ayis ohci tipiyaw ahpô wîtotîmâkan nâkatêyihtamowina

naskomowin nawasonikêwin 5: namôya, itohtêw kiskinwahamâtowikamik

naskomowin nawasonikêwin 6: namôya, kotak nisitohtamowina

pisiskêyihta: kakwêcihkêmwina 54. a) êkwa 54. b) mâmiskôcikâtêw isi awa ayisiyiniw sa otatoskêwin ahpô tasihkêwin mêkwâc ispayin sâkipakâwi-pîsim 3 isko sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026. kîspin awa ayisiyiniw namôy atoskêw, naskomow kiki kinwêsîs atoskêwin aspin ohci kisê-pîsim 1 akimihci, 2025. kîspin awa ayisiyiniw micimînam ayiwâk pêyak atoskêwin, naskomo kiko atoskêwin kinwêsîs ka-atoskêw.

54. a) pihci ôma atoskêwin, kiko pîkiskwêwin(a) awa ayisiyiniw tâh-têpi pîkiskwêw?

naskomowin nawasonikêwin 1: akayâsîmowin

naskomowin nawasonikêwin 2: mistikôsîmowin

wiyastêwin masinahikêwin: kotak pîkiskwêwin(a)—kiskêyhtamôhiwê

kispin awa ayisiyiniw wîhtam pêyak piko pîkiskwêwin pihci kakwêcihkêmowin 54. a), âhtohtê kakwêcihkêmowin 55.

54. b) ôhi pîkiskwêwina, kiko anima awa ayisiyiniw mâwaci mihcêtwâw pîkiskwêw sa otatoskêwin?

wîhta ayiwâk pêyak pîkiskwêwin kîspin piko pah-pêyakwan pîkiskwêw sa otatoskêwin.

naskomowin nawasonikêwin 1: akayâsîmowin

naskomowin nawasonikêwin 2: mistikôsîmowin

wiyastêwin masinahikêwin: kotak pîkiskwêwin—kiskêyhtamôhiwê

ôhi kakwêcihkêmowina kiki piko ayisiyiniwak itahtopiponêwinak niyânanosâp itahtopiponêwin ahpô ayiwâkês asici atoskêwin ahpô namatêw ohci sa atoskêwin ahpô tasihkêwin mêkwâc ispayin ayamihâwi-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 3 isko nikotwâso-kîsikâw, sâkipakâwi-pîsim 9 akimihci, 2026.

55. tâh-têpi sa atoskêwin, kiko ôhi itahto itahtwayak awa ayisiyiniw atoskêw?

kiskêyhtamôhiwê kahkiyaw êkwânihi ka-ispîhtêyhtâkwahkihk.

kispin awa ayisiyiniw micimînam ayiwâk pêyak atoskêwin, naskomo kiko atoskêwin kinwêsîs ka-atoskêw.

nisitawina mâmawâyâwinihk, ôtênaw ahpô nistam-iyiniw iskonikan iyâyaw wîhowin ohci iskonikan.

tâpiskôc:

- Lac Brochet 197A, Manitoba, iyâyaw Northlands Denesuline First Nation

-
- Wabamun 133A, Alberta, iyâyaw Paul First Nation
 - Fort Providence, Northwest Territories, iyâyaw Deh Gáh Got'ie Dene First Nation
 - Fort Hope 64, Ontario, iyâyaw Eabametoong First Nation

Mingan, Quebec, iyâyaw Les Innus de Ekuanitshit

kiki ayisiyiniwak asici itahtwayak atoskêwin ohpimê itê sa wîkiwin, mêkihk mêskanaw isiyihkâtêwin. kîspin mêskanaw isiyihkâtêwin namôy kiskêyhtakwan ahpô kîspin mêskanaw isiyihkâtêwin êwako mihkowâp, kiskêyhtamôhiwê pîhtokamik ahpô cîki kihci-mêskanaw. kawiya mêkihk mihkowâp akihtâson.

kîspin mêskanaw isiyihkâtêwin ohci atoskêwin êwako pîtos ohci mêskanaw isiyihkâtêwin ohci masinahikêhiwêw, mahti mêkihk mêskanaw isiyihkâtêwin tânitê awa ayisiyiniw mâna atoskêwi. tâpiskôc, kiskinwahamâkêwak ta-kî-mêkicik mêskanaw isiyihkâtêwin ohci sa kiskinwahamâtowikamik, namôy mêskanaw isiyihkâtêwin ohci kiskinwahamâtowikamik mâmawihitowin.

naskomowin nawasonikêwin 1: atoskêw wîkiwahk (asici kistikâna) → âhtohtê kakwêcihkêmowin 58

naskomowin nawasonikêwin 2: atoskêw ohpimê itê kânata → âhtohtê kakwêcihkêmowin 58

naskomowin nawasonikêwin 3: opapânipiciwa atoskêwin itêhkêskamik → âhkamêyihta asici kîhtwâm kakwêcihkêmowin

naskomowin nawasonikêwin 4: atoskêw ita aciyaw atoskêwin itêhkêskamik ohpimê itê wîkiwahk ka-wîhcikâtêk nîhc-âyihk

wiyastêwin masinahikêwin: mêskanaw isiyihkâtêwin

wiyastêwin masinahikêwin: ôtênaw, mâmawâyâwinihk, ôcênâs, apisci-ôcênâs ahpô nistam-iyiniw iskonikan (wâpahta kiskinwahikêwin)

kâ-piskihtaastâhk ahpô tipahaskanihk

naskomowin nawasonikêwin 1: Newfoundland êkwa Labrador

naskomowin nawasonikêwin 2: Prince Edward Island

naskomowin nawasonikêwin 3: Nova Scotia

naskomowin nawasonikêwin 4: New Brunswick

naskomowin nawasonikêwin 5: Quebec

naskomowin nawasonikêwin 6: Ontario

naskomowin nawasonikêwin 7: Manitoba

naskomowin nawasonikêwin 8: kisiskâciwani-sîpiy

naskomowin nawasonikêwin 9: Alberta

naskomowin nawasonikêwin 10: British Columbia

naskomowin nawasonikêwin 11: Yukon

naskomowin nawasonikêwin 12: pahkisi-kîwêtinohk

naskomowin nawasonikêwin 13: Nunavut

wiyastêwin masinahikêwin: tânsi ôtênaw ayîsîniwaskahikan kîkwâyaw

56. a) tâh-têpi sa atoskêwin, kiko itowahk pimohtêhowin awa ayisiyiniw âpacihtaw ta-nitawatoskêk?

âh-acyaw atoskêwak naskomowak kiki kîsikâwa ka-pimohtêhocik isi otatoskêwin.

kiskêyitamôhiwê “iskotêwitâpân ahpô pîwâpisko-mêskanaw” kiki:

- Vancouver iskotêwitâpân
- Toronto iskotêwitâpân
- Montréal ôtênaw.

kiskêyitamôhiwê “pôsinâpâsk, otâpân ahpô pîwâpiskotâpân ” kiki:

- Vancouver pahkisimotâhk tâstapipayiw
- Calgary iskotêwitâpân
- amiskwacy-wâskahikan pôsinâpâsk

-
- Toronto otâpâns
 - Toronto GO iskotêwitâpân
 - Ottawa O-iskotêwitâpân
 - Montréal pîwâpiskotâpânak
 - Montréal REM
 - Kitchener-Waterloo ION pôsinâpâsk.

kiskêyih tamôhiwê iyikohk nawasonikêwina tipâpêkinikêwin.

naskomowin nawasonikêwin 1: sêhkêpayîs, âwatawiswâkan ahpô misiwêtâpânâsk — isi opamihcikêw

naskomowin nawasonikêwin 2: sêhkêpayîs, âwatawiswâkan ahpô misiwêtâpânâsk — isi opôsiw

naskomowin nawasonikêwin 3: pôsinâpâsk

naskomowin nawasonikêwin 4: iskotêwitâpân ahpô pîwâpisko-mêskanaw

naskomowin nawasonikêwin 5: pôsinâpâsk, otâpân ahpô pîwâpiskotâpân

naskomowin nawasonikêwin 6: âsowâhocikan opôsiw

naskomowin nawasonikêwin 7: pimohtêhowin

naskomowin nawasonikêwin 8: cihcipayapiskikanis, wâsaskocêpayîs
cihcupayapiskikan ahpô wâsaskocêpayîs pimipicês

naskomowin nawasonikêwin 9: cêhcapâcikan, pimipicês ahpô cêhcapâcikanisa

naskomowin nawasonikêwin 10: kotak itâpacihcikan (tâpiskôc, patotêskanaw
cihcupayapiskikanis sôskopayîsak, pimihakan, ôsi)

56. b) tâh-têpi sa atoskêwin, kiko itowahk pimohtêhowin awa ayisiyiniw âpacihtaw ta-
nitawataskêk?

kiskêyih tamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

âh-acyaw atoskêwak naskomowak kiki kîsikâwa ka-pimohtêhocik isi otatoskêwin.

kispin awa ayisiyiniw âpacihtaw ayiwâk pêyak pimohtêhowin ta-nitawatoskêt,
masinaha pêyak nawaciko ka-âpacihtahk kiki pimohtêhowin.

naskomowin nawasonikêwin 1: sêhkêpayîs, âwatawiswâkan ahpô misiwêtâpânâsk —
isi opamihcikêw → âhtohtê kakwêcihkêmowin 56. c)

naskomowin nawasonikêwin 2: sêhkêpayîs, âwatawiswâkan ahpô misiwêtâpânâsk —
isi opôsiw → âhtohtê kakwêcihkêmowin 56. c)

naskomowin nawasonikêwin 3: pôsinâpâsk → âhtohtê kakwêcihkêmowin 57. a)

naskomowin nawasonikêwin 4: iskotêwitâpân ahpô pîwâpisko-mêskanaw → âhtohtê
kakwêcihkêmowin 57. a)

naskomowin nawasonikêwin 5: pôsinâpâsk, otâpân ahpô pîwâpiskotâpân → âhtohtê
kakwêcihkêmowin 57. a)

naskomowin nawasonikêwin 6: âsowâhocikan opôsiw → âhtohtê kakwêcihkêmowin
57. a)

naskomowin nawasonikêwin 7: pimohtêhowin → âhtohtê kakwêcihkêmowin 57. a)

naskomowin nawasonikêwin 8: cihipayapiskikanis, wâsaskocêpayîs
cihipayapiskikan ahpô wâsaskocêpayîs pimipicês → âhtohtê kakwêcihkêmowin 57.
a)

naskomowin nawasonikêwin 9: cêhcapâcikan, pimipicês ahpô cêhcapâcikanisa →
âhtohtê kakwêcihkêmowin 57. a)

naskomowin nawasonikêwin 10: kotak itâpacihcikan → âhtohtê kakwêcihkêmowin
57. a)

56. c) tânimatahto atoskêwak, asici awa ayisiyiniw, nihta pôsiw ôhi sêhkêpayîs,
âwatawiswâkan ahpô misiwêtâpânâsk isi otatoskêwin?

naskomowin nawasonikêwin 1: pêyak otatoskêw

naskomowin nawasonikêwin 2: nîso otatoskêwak

naskomowin nawasonikêwin 3: nisto ahpô ayiwâk otatoskêwak

57. a) kiko tipahikan awa ayisiyiniw sa pimohtêhowin isi sa otatoskêwin mâna mâcihtân?

âh-acyaw atoskêwak naskomowak kiki kîsikâwa ka-pimohtêhocik isi otatoskêwin.

naskomowin nawasonikêwin 1: tâh-têpi tipahikan

kiskêyih tamôhiwê tâh-têpi tipahikan awa ayisiyiniw sipwêhtêw kiki otatoskêwin

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyih tamôhiwê tipahikan

wiyastêwin masinahikêwin: kiskêyih tamôhiwê cipahikanis

naskomowin nawasonikêwin 1: a.m.

naskomowin nawasonikêwin 2: p.m.

naskomowin nawasonikêwin 2: namôy tâh-têpi tipahikan (tâpiskôc, âspîhtawêyikohk otatoskêw)

57. b) tînimatahto cipahikanis awa ayisiyiniw sa pimohtêhowin isi otatoskêwin mâna iyikohk?

âh-acyaw atoskêwak naskomowak kiki kîsikâwa ka-pimohtêhocik isi atoskêwin.

wiyastêwin masinahikêwin: akihtâson ohci cipahikanisa

AHPÔ

naskomowin nawasonikêwin: namôy kêhcinâhowin

58. tînimatahto ispayin awa ayisiyiniw atoskêw kiki tipahikêwin ahpô atoskêstamâsow ispihk 2025?

pêyak askiy iyikohk niyânanomitanaw nîsosâp ispayin.

kikina:

- tipahamîniwan aywêpiwin êkwa âhkosiwin tipahamîniwan ohci masinahikêhiwêw
- ispayin aciyaw ka-atoskêt aciyaw, kiyâm aciyaw tipahikana.

êkâwiya:

- ispayin ka-namatêw mîna êka tipahamîniwan ohci masinahikêhiwêw, tâpiskôc otahkonâwasow, onîkihikwak ahpô nayêhtâwikiwin nakatoskêwin, etc.

naskomowin nawasonikêwin: namakîkway → âhkamêyihta asici kakwêcihkêmowin 60

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: askihtâson ispayin ka-atoskêt (asici tipahamîniwan aywêpiwin êkwa âhkosiwin tipahamîniwan kiki ohci masinahikêhiwêw êkwa êka asici namatêwina êka tipahamîniwan ohci masinahikêhiwêw, tâpiskôc otahkonâwasow, onîkihikwak ahpô nayêhtâwikiwin nakatoskêwin, etc.) → âhtohtê kakwêcihkêmowin 59 kispin ki-naskomon pêyak ispayin ahpô ayiwâk kiki awa ayisiyiniw.

59. ispihk 2025, awa cî ayisiyiniw atoskêw kapê ayi ahpô aciyaw?

kiskêyitamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: kapê ayi (nistomitanâw tipahikan ahpô ayiwâk itahto ispayin)

naskomowin nawasonikêwin 2: aciyaw (âstamêhk nistomitanâw tipahikan itahto ispayin)

kakwêcihkêmowin 60 kakwêcihkêmowan piko kiki ayisiyiniwak nistosâp itahtopiponêwak ahpô astamêyikohk (kî-nihtâwikiw mwêstas sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2012).

60. ispihk 2025, awa cī ayisiyiniw mâna itohtêw piko tânimawâsis nâkatêyimowin (tâpiskôc, kanawêyimâwasôhêwin, mikiwâmihk kanawêyimâwasôhêwin, ahpô kotak nâkatêyimowin asici ahpô êka tipahikêwina)?

kikina pâmwayê êkwa mwêstas kiskinwahamâtowikamik pimipayihtâwina êkwa kanawêyimâwasôhêwin ka-mêkihk ohci wâhkômâkan ahpô êka-wâhkômâkan tâh-têpi ka-âpacihtahk.

êkâwiya awâsis kanawêyimâwasôhêwin ka-mêkihk ohci onîkikhikomâw ahpô kanawêyihcikêw, kiskinwahamâtowikamik itohtêwin, askaw awâsis nâkatêyimowin kiki kiskinwahamâtowikamik ayiwêpîkîsikâwa êkwa owîkiwahk kiskinwahamâkosiwin.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê

kiskêyihamôhiwê iyikohk tipahamînaniwan ohci ki-pêyakokamik kiki awâsis nâkatêyimowin ispihk 2025.

kawiya kah-kîhtwâm akihta âsay ka-kî-wîhtamin.

kispih ki-pêyakokamik âpacihtaw awâsis kanawêyimâwasôhêwin êka asici tipahikêwina (kahkiyaw tipahamînaniwan kanawêyimâwasôhêwin, awâsis kanawêyimâwasôhêwin ka-mêkihk ohci wâhkômâkan, etc.), kiskêyihamôhiwê "\$0 – ka-âpacihtahk awâsis kanawêyimâwasôhêwin êka asici tipahikêwin".

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînaniwan kiki awâsis kanawêyimâwasôhêwin ispihk 2025

AHPÔ

naskomowin nawasonikêwin: \$0 – ka-âpacihtahk awâsis kanawêyimâwasôhêwin êka asici tipahikêwin

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

kakwêcihkêmwina 61 êkwa 62 kakwêcihkêmowan piko kiki ayisiyiniwak niyânanosâp itahtopiponêwin ahpô ayiwâkês (kî-nihtâwikiw pâmwayês sâkipakâwî-pîsim 12 akimihci, 2011).

61. ispihk 2025, awa cī ayisiyiniw tipaham awâsis ahpô wîcêwâkan tipahikêwina isi kayahtê wîtotîmâkan ahpô wiciwâkan?

tipahikêwina êkwânihi tipahamînaniwan isi tipêyimowin ta-tipahikihk ka-itasiwâcîkêhk tâh-têpi iyikohk. êkâwiya akihta kotak mêkiwina ahpô itisahamowin sôniyâw. kikina piko tipahikêwina êkwânihi kêhcinâc tipahamînaniwan.

naskomo “êhê” ahpô “namôya”. kispin “êhê”, mîna akihta i mitoni iyikohk tipahamînaniwan kiki 2025.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînaniwan sôniyâw kiki 2025

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

62. awa cī ayisiyiniw tipahikêw, pahki ahpô kahkiyaw, wâskahikan awihiwêwin ahpô masinahikêwin, tako tipahikêwina, wâskotînikêwin, etc. kiki ôma wîkiwin?

kiskêyîtamôhiwê “êhê” kispin awa ayisiyiniw tipaham wâskahikan awihiwêwin ahpô masinahikêwin, tako tipahikêwina, wâskotînikêwin, etc. kiki ôma wîkiwin, kiyâm kispin ayiwâk pêyak ayisiyiniw wîcihiwêw ta-tipahikêhk.

pahkân wîkiwin êwako ita ka-wîkihk asici pahkân pihtikwêwin ohpimê itê wayawîtimihk ahpô sâpohtawân ahpô kîhcêkosîwinâhtik pihci pîhtokamik. ôma pihtikwêwin namôy ta-kî-sâpô awiyak sa wîkiwin.

êkâwiya tipahikêwina ahpô kotak wîkiwina (kiskinwahamâtowikamik ihtâwin ohci awâsis, ihtâwin ohci kayahtê wîtotîmâkan, kotak wîkiwin ka-tipihtamin ahpô ka-awihiwêwiyin, etc.).

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

yahkohtêwin E

naskomo kakwêcihkêmowin E1 isko E9 ohci ôma wîkiwin.

ôma kakwêcihkêmwina māmiskôcikâtêw isi sâkipakâwi-pîsim 12 akimihci, 2026, kîspin piko nisitawêyhtâkwan.

pahkân wîkiwin êwako ita ka-wîkihk asici pahkân pihtikwêwin ohpimê itê wayawîtimihk ahpô sâpohtawân ahpô kîhcêkosîwinâhtik pihci pîhtokamik. ôma pihtikwêwin namôy ta-kî-sâpô awiyak sa wîkiwin.

naskomo piko kakwêcihkêmwina E1 a) kîspin kiya pîhci nistam-iyiniw iskonikan ahpô âpihtawikosisânaskiy. kîspin piko, âhtohtê kakwêcihkêmwina E1 b).

E1. a) ôma cî wîkiwin ki-mêkawin ahpô tipêyhtâkosiw ohci ôma pêyakokamik êwako ohci tipiyawê okimânahk ahpô nistam-iyiniwak?

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê → âhtohtê isi E2

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya → âhtohtê isi E1 b)

E1. b) ôma cî wîkiwin:

kiskêyhtamôhiwê pêyak nawasonikêwin piko.

naskomowin nawasonikêwin 1: kiya ki-tipêyhtên ahpô tipêyhtâkosiw ohci ôma pêyakokamik (kiyâm kispin kâyapic tipahamînaniwan)?

naskomowin nawasonikêwin 2: awihêwan (kiyâm kispin êka sôniyâw tipahamînaniwan)?

E2. ôma cî wîkiwin pahkîs ohci wîtokwêmêwin osihcikâtêwin?

- naskomowin nawasonikêwin 1: êhê
- naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

E3. a) t nimatahto taw wina  kota  ma w kiwin?

akihta pim nawasowikamik, nip ewikamikwa, k sihcik t wa taw wina pihci ispimayihk ahp  n hc yihk, etc.

 k wiya akihta wayaw stam sowikamikwa, s pohtaw na, w hkw y wa  kwa taw wina ka-m sci âpacihtahk kiki tasihk win itapatisiwina.

wiyast win masinahik win: kisk yhtam hiw  akihtâson iyikohk taw wina

E3. b) t nimatahto  hi taw wina  kw nihi nip ewikamikwa?

akihta taw wina os ht niwan isi nip ewikamikwa, kiy m k spin âpacihtan kiki kotak k kway. akihta m na n hc yihk nip ewikamikwa.

wiyast win masinahik win: kisk yhtam hiw  akihtâson iyikohk nip ewikamikwa

E4. t nisp hk  ma w kiwin nistam ka-os hcik t k?

kisk yhtam hiw  tasi iyikohk kiko  ma p htokamik k -k sihtan, nam y isp hk mw stas ka-ay hcis ht hk,  nisk scik wina ahp  kw skastawina. kispin askiy  ka kisk yhtakwan, mahti oyikihcik .

naskomowin nawasonik win 1: 1920 ahp  p mway s

naskomowin nawasonik win 2: 1921 isko 1945

naskomowin nawasonik win 3: 1946 isko 1960

naskomowin nawasonik win 4: 1961 isko 1970

naskomowin nawasonik win 5: 1971 isko 1980

naskomowin nawasonik win 6: 1981 isko 1990

naskomowin nawasonik win 7: 1991 isko 1995

naskomowin nawasonik win 8: 1996 isko 2000

naskomowin nawasonikêwin 9: 2001 isko 2005

naskomowin nawasonikêwin 10: 2006 isko 2010

naskomowin nawasonikêwin 11: 2011 isko 2015

naskomowin nawasonikêwin 12: 2016 isko 2020

naskomowin nawasonikêwin 13: 2021 isko 2025

naskomowin nawasonikêwin 14: 2026

E5. ôma cî wîkiwin natawêyihakwan nânapâcihtâwin?

êkâwiya ka-akâwâcihtêk ayâhcsihtâwina ahpô ka-ayâhcsihtâhk.

naskomowin nawasonikêwin 1: namôya, tâh-têpi piko nânapâcihtâwin
natawêyihakwan (sisopêkahikêwin, kanâcihêwin awasowi-kotawânâpisk, etc.)

naskomowin nawasonikêwin 2: êhê, apsîs nânapâcihtâwin natawêyihakwan
(namatakowak ahpô manipayiwak mohcitakhtikwa anâskâna, asiskîhkwanâpiskwak
ahpô apahkwâwa; mâskan tahkoskêwina, mênikanikâtêwin ahpô akwanahikêwin;
etc.)

naskomowin nawasonikêwin 3: êhê, misi nânapâcihtâwin natawêyihakwan (mâskan
êyâpiyahk ahpô wâsikan piwâpiskwa; atâmihk nânapâcihtâwin wîhkwêhtakâwa,
mohcitakhtikwa ahpô ispiyihk; etc.)

naskomo kakwêcihkêwina E6 isko E9 kiki ôma wîkiwin kiyâm kispin ka-
tipêyihamin ahpô ka-awihikawêyin ayiwâk pêyak wîkiwin.

kîspin mwêhci iyikohk namôy kiskêyihakwan, mahti oyikihcikê.

E6. a) kiki ôma wîkiwin, kiko anihi tahto askiy tipahikêwina (pâsci pêyak askiy) kiki wâskotinihikêwin?

naskomowin nawasonikêwin 1: namakîkway

naskomowin nawasonikêwin 2: kikinikâtêw awihikawêwin ahpô kotak tipahikêwina

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînanian tahto askiy sôniyâw

E6. b) kiki ôma wîkiwin, kiko anihi tahto askiy tipahikêwina (pâsci pêyak askiy) kiki pimiya, pahkitêwâpoy, kaskaskisîhkân, mihta ahpô kotak pimiya?

naskomowin nawasonikêwin 1: namakîkway

naskomowin nawasonikêwin 2: kikinikâtêw awihikawêwin ahpô kotak tipahikêwina
AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînanian tahto askiy sôniyâw

E6. c) kiki ôma wîkiwin, kiko anihi tahto askiy tipahikêwina (pâsci pêyak askiy) kiki nipiy êkwa kotak ôtênahk pamîstakêwina?

naskomowin nawasonikêwin 1: namakîkway

naskomowin nawasonikêwin 2: kikinikâtêw awihikawêwin ahpô kotak tipahikêwina
AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînanian tahto askiy sôniyâw

kîspin “êhê” kî-nawasonikâtêw pîhci kakwêcihkêmowin E1 a), âhtohtê
kakwêcihkêmowin E9.

kîspin “awihêwan” kî-nawasonikâtêw pîhci kakwêcihkêmowin E1 b), âhkamêyihta
asici kakwêcihkêmowin E7.

kîspin “tipêyitamowin” kî-nawasonikâtêw pîhci kakwêcihkêmowin E1 b), âhtohtê
kakwêcihkêmowin E8.

E7. kiki ôma wîkiwin, naskomo pahkîs E7. a) êkwa E7. b):

a) kiko anima tahto pîsim awihikawêwin tipahamîniwan kiki ôma wîkiwin?

naskomowin nawasonikêwin: awihêwan êka asici sôniyâw awihikawêwin

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamîniwan tahto pîsim sôniyâw

E7. b) ôma cî wîkiwin kahkiyaw tipahamîniwan ?

kahkiyaw tipahamîniwan wâskahikanihkêwin kiki awihikawêwin kaskihcikêwin, êkwâniki êka mistahi ka-sôniyahkêcik wâskahikanihkêwin, ayisiyiniw-wâskahikinêkwin, okimâwinahk ka-pimi-tipahakik wâskahikanihkêwin, êka-kiki-ohtisiwin wâskahikanihkêwin, awihikawêwin tipahikêwina êkwa ka-pimi-wîcihtâsohk wâskahikanihkêwin.

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

E8. kiki tipêyihcikêwak piko, naskomo pahkîs E8. a) sâpô E8. e):

a) tânimayikohk tahto tâh-têpi pîsim masinahikêwin ahpô tipahikêwina kiki ôma wîkiwin?

naskomowin nawasonikêwin: namakîkway → âhtohtê pahkîs c)

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamîniwan tahto pîsim sôniyâw

E8. b) askiy tipahikêwina cî (ôtênahk êkwa kiskinwahamâtowikamik) kikinikâtêw tahto pîsim masinahikêwin ahpô tipahikêwina kî-wîhcikâtêw kayahtê kakwêcihkêwiniw?

naskomowin nawasonikêwin 1: êhê → âhtohtê pahkîs d)

naskomowin nawasonikêwin 2: namôya

E8. c) kîkway anihi oyakihcikêwina tahto askiy tipahikêwina (ôtênahk êkwa kiskinwahamâtowikamik) kiki ôma wîkiwin?

naskomowin nawasonikêwin: namakîkway

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînanian tahto pîsim sôniyâw

E8. d) kispin ta-atawâkêyin ôma wîkiwin anohc, tanimayikohk ki-itêyihên ta-itakhtamin?

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînanian sôniyâw

E8. e) kiko anihi tahto pîsim wîtokwêmêwin masinahikêwina?

naskomowin nawasonikêwin: namakîkway

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînanian tahto pîsim sôniyâw

E9. kiki wîkiwin ka-mêkihk ohci tipiyawê okimânahk ahpô nistam-iyiniwak piko:

kiko anihi tahto pîsim tipahikêwina ka-tipahamin ahpô ohci tipêyihakosiwak êkota ka-wîkicik ta-âpacihtahk ahpô êkota ta-wîkihk?

naskomowin nawasonikêwin: âpacihtân ahpô wîkiwin êka asici tipahikêwin

AHPÔ

wiyastêwin masinahikêwin: mitoni iyikohk tipahamînanian sôniyâw

yahkohtêwin F

kî-kêsihtan ki-kakwêcihkêmowin.

akihtâsowin pimohtêstamâkêw ta-takosin ta-môsâhkina ka-kêsihtahk
kakwêcihkêmowin.

kinanâskomotin, kiki ki-nâkatêyihtamowin.

kitihkimiwêwina

mahti âpacihta tawawin ka-mêkihk nîhc-âyihk kîspin kitayân wanêyihtamowina,
itêyihtamowina ahpô kitihkimiwêwina ohci:

yahkohtêwins ta-pimitisahamin ahpô âsiwacikana ohci ôma kakwêcihkêmowin
(tâpiskôc, kakwêcihkêmowin êkwânima ayiman ta-nisitohcikâtêk ahpô ta-naskomo)

itapisiniwinowina ohci ôma kakwêcihkêmowin (tâpiskôc, osîhcikâtêwin,
kisiskâpayihcikêwin, ispîhcâwin masinahikêwin).

kakêskwêwina ki-manâcihikon kîkway ta-wîhtamowiyahk

kâcîkâtêwina ki-naskomowina manâcihikâtêw ohci kakêskwêwin. Kahkiyaw
mâwasakwasinahamowin kânata atoskêhâkanak otimanwak kihci-pîkiskwêwin ohci
kâcîkâtêwin. tipiyaw ki-kiskêyihtamôhiwêwin namôy ta-kî-mêkinaniwan isi piko awiyak
ohpimê itê mâwasakwasinahamowin kânata êka asici ki-tipêyimowin. êwako ôma ki-
miyikosiwin.

pahkîs 2

kiko anima akihtâsowin?

ôma akihtâsowin mêkiw tipahikêwin nôkosîstamowin ohci askiy êkwa otasiyinima. pihci kânata, natawêyihîtkwan kiki kahkiyaw otasihkêwak ta-mâmaohkamâkêcik ôma akihtâsowin.

ôma skihtâsowin ohci ihtasiwin mâwasakonam kiskêyihîtamôhiwêwin ohci otaskîwinisowin, pimâtisîtotamowin êkwa manâcihcikêwin itahkamikisîwin ohci ayisiyiniw akâmi kânata, êkwa ita ka-wîkicik. ispihk 2026, wâh-wâpahtamowin iyikohk 25% ohci kânata otasihkêw pâyakokamik ta-otihtikow kinwâw masinahikan kakwêcihkêmowin. êkwa kotak pâyakokamik ta-otihtikow cimâsin masinahikan kakwêcihkêmowin.

tânêhki ôma 2026 akihtâsowin ohci ihtasiwin kistêyihîtkwan?

ôma akihtâsowin êwako pâyak kistêyihîtkwan ohtâcihtâwina ohci kiskêyihîtamôhiwêwin kiki kitaskinaw. kiskêyihîtamôhiwêwin ohci akihtâsowin ta-âpacihcikâtêw okimânâhk, tasihkêwina, wîtaskîwina, mâmawâyâwinihk mâmaohkamâtowina êkwa mihcêt kotaka ta-kistêyihîtkwahkihk maskawêyihîtamowina kiki ki-mâmawâyâwinihk, kâ-piskihtahastâhk ahpô tipahaskanihk, mîna kahkiyaw askiy.

kîkway ispayin kiskêyihîtamôhiwêwin ka-mêkihk?

ôma kiskêyihîtamôhiwêwin ka-mêkihk mîna mitoni kîmôtanwa, isi tipêyimowin asici *mâwasakwasinahamowin itasiwêwin*. ôma kiskêyihîtamôhiwêwin ka-mêkihk ta-kî-âpacihtan ohci mâwasakwasinahamowin kânata kiki kotak tipahikêwin mîna wâh-wâpahcikêwin itapatisiwin ahpô ta-kî-mâmawastân asici kotak tipahaskêwin ahpô oyâpahcikâtêwin kiskêyihîtamôhiwêwin itâpacihcikan. namôy awiyak ohpimê itê ohci mâwasakwasinahamowin kânata ta-kî-kahcitinam kiskêyihîtamôhiwêwin êkwânima ta-kî-nisitawêyimikasoyin.

kitatoskêwin

akihtâsowin kiskêyihîtamôhiwêwin êwako kistêyihîtkwan isi ki-mâmawâyâwinihk kiki wiyêyihcikêwin kiskinwahamâtowikamika, kanawêyimâwasokamikwa, wâskahikanihkêwin, âhkosîwikamikwa, ciyêstapâyîwin pamîstakêwina, mêskanawa, ayisiyinihînk pimohtahiwêwin, atoskêwin nakacihtamôhiwêwina kiskinwahamâkêwina êkwa ayiwâk. ôma kiskêyihîtamôhiwêwin ka-mêkiyin ta-wîcihtaw ta-kêhcinahow êkwânima 2026 akihtâsowin katawa nôkosîstam kânata sa mahmêskocipayiwin nanâtohkoscânêsiwin.

tânêhki ka-kakwêcihkêmayahk kakwêcihkêmowina

YAHKOHTÊWIN A – ninitawêyihîtênân ki-sêwêpicikan akihtâson ta-kahcitinitahk kîspin kiskêyihîtamôhiwêwin namatakon pihci ki-kakwêcihkêmowin. ninitawêyihîtênân mēskanaw isiyihkâtêwin, asici mîna âkihtâsowin ta-itisahamihk masinahikan isiyihkâtêwin, ta-kêhcinahow kahkiyaw wîkiwin akihcikâtêwa.

YAHKOHTÊWIN B êkwa C – ôhi yahkohtêwina niwîcihikonân ta-kîsêyihîtamahk awina ta-kî-akisocik êkwa awina namôy ta-kî-akisocik pihci ki-kakwêcihkêmowin. niwîcihikonân ta-kêhcinahow kahkiyaw ê-akimâyahkik mîna êka nîswâw ê-akimihcik.

YAHKOHTÊWIN D – tawawina ita kakwêcihkêmowin 1 tahkoc pâskinikêwin 4 ki-mêyikon ta-tâpasinahamin wîhowina ohci yahkohtêwin B.

WÊHCI OTASKÎWINISOWIN KISKÊYIHTAMÔHIWÊWIN – kakwêcihkêmowina 2 isko 7 mêkiw kiskêyihîtamôhiwêwin ohci otaskîwinisowin itapisiniwinowina ohci ayisiyiniwak pihci kânata. ôma kiskêyihîtamôhiwêwin âpacihtân kiki kahkiyaw tahtahkwaw ohci okimâwinahk ta-kistêyihîtâkwahkihk maskawêyihîtamowina, tâpiskôc wiyêyihcikêwin māmawâyâwinihk pamîstakêwina êkwa pimâtisîtotamowin pimipayihîtâwina, asici kêhtêwasinahikan tipahamawêwin êkwa ôma kânata awâsis ohtisowin. âpacihtân mîna ôtênahk ta-wiyêyihcikêhk nanatohk pamîstakêwina, tâpiskôc awâsis nâkatêyimowin, kiskinwahamâtowikamikwa, âhkosîwikamikwa êkwa ciyêstapâyîwin pamîstakêwina.

PÎKISKWÊWINA – kakwêcihkêmowina 8 isko 10 êkwa 22 âpacihtân ta-mêkihk wîhtamâkêwin ohci nanâtohkôskânêsiwin kânata sa ihtasiwin. ôma kiskêyihîtamôhiwêwin âpacihtân ta-oyakihcikêhk natawêyihîtamowin kiki pamîstakêwina isi akayâsîmowin êkwa mistikôsimowin, mîna katawa ta-nisitohcikâtêk mêkwâc isiwêpanowin mîna kwêskinâkohtâwin ohci kânata sa nanatohk pîkiskwêwin māmawihîtowina, asici kihci pîkiskwêwina, nêhiyawêwina êkwa kotak namôy-kihci pîkiskwêwina. kakwêcihkêmowin 54 mâwasakonam kiskêyihîtamôhiwêwin ohci pîkiskwêwins ka-âpacihtâhk ita atoskêwin.

PÎKISKWÊWIN OHCI SÎHKIMIWÊWIN – kakwêcihkêmowina 11 isko 16 âpacihtân ta-mosahkinikâtêk kiskêyihîtamôhiwêwin isi tipêyimowin asici *kânata otasihkêw nahêyihîtowin ohci miyikosiwin êkwa tipêyimisowin* ta-sîtoskahk kiskinwahamâkêwin pimipayihîtâwina isi akayâsîmowin êkwa mistikôsimowin pihci kânata.

ITAHKAMIKISÔWINA TAHTO-KÎSIKÂW – kakwêcihkêmowin 17 mêkiw kiskêyihîtamôhiwêwin ohci ayisiyiniwak pihci kânata ka-ayimihocik ta-itotahkik atiht itahkamikisôwina, asici êkwâniki kinwês iyikohk kakwâtakihtaw, maskawâtisiwin ahpô kotak itamahcihowin. ôma kiskêyihîtamôhiwêwin âpacihtân ta-nisitawinihk ayisiyiniw ka-nayêhtâwikicik. mâwasakwasinahamowin kânata ta-kî-pimitisahakm êkospîhk asici ayiwâk sâpô kiskêyihîtamowin.

IYINITO ITAMAHCIHOWIN – kakwêcihkêmwîn 18 natonam kiskêyihtamôhiwêwîn ohci itamahcihowin itapiwîn isi ayisiyiniwak pihci Kânata ta-wîcihtâw oyêyihcikêwina, pimipayihtâwina êkwa pamîstakêwina kiki maskihkîwikamik nâkatohkâtowin. iyinito itamahcihowin êwako kiskinohtahiwêwîn ohci kîsi itamahcihowin itapiwîn. iyinito itamahcihowin mâmiskôcihkâtêw isi môsihcikêwîn ohci ayisiyiniw sa itamahcihowin mâna, nanapo ohci ayisiyiniw, ahpô ohci ayisiyiniw pihci pêyakokamik ka-sâkaskinahtât ôma akihtâsowin kakwêcihkêmwîn.

ITÊ NIHTÂWIKIWIN – kakwêcihkêmwina 19 êkwa 20 niwîhtamâkonân tânitê ayisiyiniw êkwa sa onîkikomâwa kî-nihtâwikiwa. mêkiwak kiskêyihtamôhiwêwîn ohci nanâtohkôskânêsiwîn ohci kânata sa ihtasiwîn, êkwa waskawîwina ohci ayisiyiniwak pihci kânata êkwa ohci kotaka askiya isi kânata. ôma kiskêyihtamôhiwêwîn mîna âpacihtân ta-wâpahcikâtêk pimâtisîtotamowin êkwa manâcihcikêwîn wiyastêwina ohci niswaw-aniskaciwîn kânata otasihkêwak, mîna niwîcihikonân ta-nisitohtama kânata sa pîtatowêw pêci-nâway kayas.

OTASIHKÊW – kakwêcihkêmwîn 21 mêkiw kiskêyihtamôhiwêwîn ohci kihci otasihkêw itapiwîn ohci kânata sa ihtasiwîn. ôma kiskêyihtamôhiwêwîn âpacihtân ta-oyahcihcikêhk akihtâson ohci mâskôt nawasonikêwak mîna ta-wiyêyihcikêhk otasihkêw kiskinwahamâkêwina mîna pimipayihtâwina. mêkiw mîna kiskêyihtamôhiwêwîn ohci ihtasiwîn asici nanatohk otasihkêwak.

NANÂTOHKOSKÂNÊSIWIN AHPÔ OHCÎWINA – kakwêcihkêmwîn 23 mêkiw kiskêyihtamôhiwêwîn ohci nanâtohkôskânêsiwîn êkwa ayisiyiniwâtisiwîn nanâtohkôskânêsiwîn pihci kânata. ôma kiskêyihtamôhiwêwîn âpacihtân kiki kahkiyaw wîtaskîwina, pamihâwina êkwa natonikêwina kiki itahkamikisôwina tâpiskôc itamahcihowin mînopayihtawin, âcimostâkêwina êkwa pimâtisîtotamowin sîtoskamowin pimipayihtâwina.

NÊHIYAWAK – kakwêcihkêmwina 24 êkwa 26 isko 29 mêkiw kiskêyihtamôhiwêwîn ka-âpacihtahk kiki osîhtâwîn pimipayihtâwina êkwa pamîstakêwina kiki nistam-iyiniwak, âpihtawikosisânak êkwa ayaskîmowak ohci nêhiyaw mâmawâyâwinihk, mâmawohkamâtowina êkwa kahkiyaw tahtahkwaw ohci okimâwinahk.

IHTASIWIN MÂMAWIHTOWINA (NANÂTOHKOSKÂNÊSIWAK) – kakwêcihkêmwîn 25 wîcihtâw ta-môsahkina kiskêyihtamôhiwêwîn êkwânima âpacihtân ohci okimânâhk, tasihkêwina, mâmawâyâwinihk mâmawihitowina, maskihkîwiwiniwak, natonikêwak êkwa nanatohk mâmawohkamâtowina sâpô askiy ta-sîtoskahk pimipayihtâwina êkwânima mêkiw tipiskocihtâwîn nahipayihtawin kiki kahkiyaw awiyak ta-mâtimamâkêt pihci pimâtisîtotamowin, ayisiyiniwâtisiwîn êkwa manâcihcikêwîn ohci kânata.

AYAMIHÂWIN – kakwêcihkêmwîn 30 mêkiw kiskêyihtamôhiwêwîn ohci ayamihâwîn mâmawinitowin êkwa nanâtohkôskânêsiwîn. ôma kiskêyihtamôhiwêwîn âpacihtân ta-wîcihtât nisitohtamowin mêtakociyawina pihci kânata otasihkêw

nanâtohkoscânêsiwin, asici mîna ta-wiyêyihcikêhk pimipayihtâwina êkwa pamîstakêwina pihci nanâtohkwâhkômêwina māmawâyâwinihk.

KÂNATA OTASIKHÊW KIHCI-SIMÂKANISIKIMÂW KISKÊYIHTAMOWIN –

kakwêcihkêmowin 31 mêkiw kiskêyih tamôhiwêwin ohci akihtâson ayisiyiniwak pihci kânata otasikhêw kihci-simâkanisikimâw kiskêyih tamowin. okimânâhk ta-âpacihtaw ôma kiskêyih tamôhiwêwin ta-osihtâwin pimipayihtâwina êkwa pamîstakêwina ta-nakiska mêskopicikêwina natawêyih tamowin ohci onahîkâsow ihtasiwin.

PIMOHTÊHOWIN – kakwêcihkêmowina 32 êkwa 33 niwîhtamâkonân tânitê otasikhêwak ohci kânata ispiciwak isi tânitê ohpiciwak ohci. ôma kiskêyih tamôhiwêwin âpacihtân ta-wâpacihtêkêhk itapisiniwinowina ohci ayisiyiniwak ka-picicik mîna ta-nisitawinikâtêk natawêyih tamowina kiki wâskahikanihkêwin, kiskinwahamâkêwin, itamahcihowin, pimohtahiwêwin mîna owîcihtâsiw pamîstakêwin.

ÊKA OTASIKHÊWAK – kakwêcihkêmowina 34 êkwa 35 mêkiw kiskêyih tamôhiwêwin ohci ayisiyiniw ayisiyiniw sa kiskêyih tamowina asici êka otasikhêwak êkwa kotak wâskahikanihkêwin mawinêskâkêwina pâsci kayâhtê pâyak askiy. ôma kiskêyih tamôhiwêwin âpacihtân kiki kahkiyaw māmawohkamâtowina êkwa okimânâhk ta-sîtoskakh māmawâyâwinihk ka-nakatohkatahk êka otasikhêwak.

AHKWÂTISIWIN AYIWÂKÊYIHTAMOWIN – kakwêcihkêmowin 36 mawasakonam kiskêyih tamôhiwêwin êkwânima âpacihtân ohci okimânâhk, tasihkêwina, māmawâyâwinihk māmawihitowina, maskihkîwiyiniwak, natonikêwak êkwa nanatohk māmawohkamâtowina sâpô askiy ta-sîtoskakh pimipayihtâwina êkwânima mêkiw tipiskocihtâwin nahipayihtawin kiki kahkiyaw awiyak ta-mâtimamâkêt pihci pimâtisîtotamowin, ayisiyiniwâtisiwin êkwa manâcihcikêwin ohci kânata. ôhi kiskêyih tamôhiwêwin mîna âpacihtân ta-sîtoskakh wiyasiwêwin tâpiskôc *kânata otasikhêw nahêyih towin ohci miyikosiwin itasiwêwin* êkwânima kikinam ahkwâtisiwin ayiwâkêyih tamowin isi pâyak nakinamâkêwin ohci awêyih tamowina.

KISKINWAHAMÂKÊWIN – kakwêcihkêmowina 37 isko 41 mêkiw kiskêyih tamôhiwêwin ohci kiskinwahamâkêwin, nakacihtamôhiwêwin êkwa mastaw kiskinwahamâtowikamik itohtêwin ohci otasikhêwak kânata. okimânâhk âpacihtaw ôma kiskêyih tamôhiwêwin ta-osihtât nakacihtamôhiwêwin êkwa kotak pimipayihtâwina ta-nakiska mêskopicikêwina natawêyih tamowin ohci masinahikêhêwin êkwa mêmohci māmawihitowina, tâpiskôc nistam-iyiniwak, âpihtawikosisân, ayaskîmow, pîtatowêw, êkwa osk-âya.

ATOSKÊWIN MASINAHIKÊWIN ITAHKAMIKISÔWINA – kakwêcihkêmowina 42 isko 53, 58 êkwa 59 mêkiw kiskêyih tamôhiwêwin ohci kânata sa masinahikêhêwin, asici tasihkêwina êkwa atoskêwina kiko ayisiyiniw atoskâtam. atoskêwin kiskêyih tamôhiwêwin âpacihtân ta-wâpahcikâtêk manâcihcikêwin wiyastêwina ohci māmawâyâwinihk êkwa mêmohci ihtasiwina, tâpiskôc nistam-iyiniwak,

âpihtawikosisân, ayaskîmow êkwa pîtatowêwak. osîhcikêwin êkwa atoskêwina kiko kiskêyih tamôhiwêwin âpacihtân ta-kiskêyih takwahk atoskêwin nahipayiwina.

PIMOHTÊHOWIN ISI ATOSKÊWIN – kakwêcihkêwina 55 isko 57
niwîhtamâkonân tânitê ayisiyiniw atoskêwi êkwa tânisi isi ka-pimohtêhow isi atoskêwin. ôma kiskêyih tamôhiwêwin âpacihtân ta-wâpahcikâtêk pimohtêhowin nôkosîstamâkêwina, pimohtahiwêwin natawêyih tamowina mîna pimipayiwin. pimohtêhowin kiskêyih tamôhiwêwin mîna wîcihtaw ta-nisitawina itêhkêskamik kiki oskayi âhkosîwikamikwa, kiskinwahamâtowikamikwa, êkwa awâsis nâkatêyimowin mîna mêtawîkamikwa, asici mîna natawêyih tamowina kiki mêskanaw êkwa kotak pimohtêhowina âpacihcika.

MÊSTINIKÊWINA – kakwêcihkêwina 60 êkwa 61 mêkiw kiskêyih tamôhiwêwin ohci mêstinikêwin êkwânihi ohci awâsis nâkatêyimowin êkwa tipahikêwina. asici mîna kaskihcikêwina kiskêyih tamôhiwêwin ka-otinikâtêk ohci tipiyaw tako tipahikêwin masinahikan êka ohtisowin masinahkana, ôhi kakwêcihkêwina âpacihtân ta-kahcitinikâtêk iyikohk kaskihcikêwin ta-tipapêskotahk kitimakisiwin pihci kânata. ôma kiskêyih tamôhiwêwin mîna âpacihtân kataw ta-nisitohcikâtêk âpacihtawin ohci awâsis nâkatêyimowin êkwa atoskê mâkanowin ohci tipahikêwina pihci kânata otasihkêw nanâtohkoscânêsiwin.

WÂSKAHIKANIKÊWIN – kakwêcihkêwina 62 êkwa yahkohtêwin E mêkiw kiskêyih tamôhiwêwin ka-âpacihtahk kiki osîhtâwin wâskahikanihkêwin mâmawâyâwinihk êkwa mâtahkamikisiwina. kiskêyih tamôhiwêwin ohci akihtâson iyikohk tawâwina êkwa nipêwikamikwa pihci wîkiwina, êkwa isi wâskahikanihkêwin itakihtêwina, âpacihtân ta-wâpahcikâtêk tahtahkwaw ohci tatâyawâwin pihci wîkiwina êkwa wâskahikanihkêwin kaskihcikêwina. itwahk kiskêyih tamôhiwêwina âpacihtân ohci nanatohk mâmawohkamâtowina ta-wîcihtât kiki osîhtâwin wâskahikanihkêwin pimipayihtâwina ka-sîtoska wâskahikanihkêwin nitawêyih tamowin ohci kânata otasihkêwak. kiskêyih tamôhiwêwin ohci askiy ka-osîhtahk wîkiwins mîna nitawêyih tamowin kiki nânapâcihtâwin âpacihtân kiki kahkiyaw ôtênahk ta-osîhtâhk cîkâhtaw mînopayih tawin pimipayihtâwina.